

Jó Pajtás

2018. IV. 12.

72. évf., 12. szám

SZÉKESFEHÉRVÁRON JÁRTUNK

*Mátyás király-emléknap
sóhymokkal és egyéb csodákkal*

DIÁKCSERE

*Pécsiék Temerinben,
óbecseiek Pécsen*

MESÉLGETŐ

Egy kosármű Marci

A TERMÉSZET FURCSA CSODÁI

*Virágzó sivatag, torlóár,
tündérkörök?*

Fotó: Nagy Magdolna

A mi kedvenceink

Tegnap, április 11-én ünnepeltük a magyar költészet napját. Ezen a napon lett volna 113 éves József Attila. Bizonyára sokszor hallottátok a napokban, hogy a magyar költészet napját 1964 óta József Attila születésnapján, április 11-én ünnepeljük irodalmi előadóestekkel, könyvbemutatókkal, költészeti találkozókkal és szavalóversenyekkel. Jó alkalom ez arra, hogy tudatosítsuk, valóban együtt élünk-e a lírával, megragadtak-e bennünk a jól kimondott gondolatok, mit veszünk elő, ha poétikus hangulat lesz rajtunk úrrá? Varró Danit, Bob Dylant, József Attilát, Pilinszkyt, Sziverit? A szerkesztőségben arról diskuráltunk, hogy jó néha elővenni az agyunk hátsó szegleteiben hányódó verseket, és nem is olyan könnyű a legkedvesebbet kiválasztani. Talán ezért van a költészet napja, hogy számba vegyük, melyek is a kedvenc verseink, költőink.

Neked melyik a kedvenced?

ÍRORSZÁGBÓL SZERETETTEL

Tündérek és óriások nyomában

Írja: Herédi Károly

Irország szinte összes erdejében és parkjában rábukkanhatsz a tündérek, manók vagy egyéb aprónépek nyomára. Nemcsak az ír népmesék és dalok (vagyis a folklór) több száz évvel ezelőtti világából kacsingatnak ránk ezek a lények, hanem ott élnek a ma erdeiben, ligeteiben is. Az ilyen tündérösvények megtalálása nem igényel különleges képességet vagy jártasságot, hiszen a színes tündérajtok és a kis bútorok könnyedén észrevehetőek bárki számára. Ezek az erdők pedig folyamatosan gyarapodnak, ahogyan egyre több család készíti el a saját egyedi házikóját.

Ha északra tartunk, akkor valahol Skóciától nem messze, de még az Ír-szigeten található egy másik, a világon egyedülálló és ősi képződmény, ami az Óriások útja nevet viseli. A történet szerint az írek legendás óriása, Finn MacCool (Fionn mac Cumhaill) utat kezdett építeni magának a tengerparton, egészen esküdt ellensége, a skót Finn Gall földjéig. Az építés során cölöpök szárait verte be a tengerfenékebe. De amint közelebb ért és meglátta a másik óriás iszonyú méreteit, hazamenekült, és elbújt otthon az ágyban. De Finn Gall sem volt rest, hazáig követte hősünket! MacCool felesége azonban ravasz volt, sikerült elhitetnie a skóttal, hogy az ágyban fekvő óriás valójában MacCool gyermeke. Ettől aztán úgy megrettent a skót, hogy rohant is hazafele, útközben pedig minden egyes cölöpöt igyekezett kitépni a tengerből, hiszen ha ilyen hatalmas a gyermeke MacCoolnak, vajon mekkora lehet maga az apa? A megmaradt kövek pedig azóta is az Óriások útja nevet viselik. Ha arra jársz, még a bőrödön is érezheted a szédítő méreteket, és láthatod magad előtt az óriások ősi lábnyomait.

Belfastban, a kikötők környékén van egy híres szobor egy még híresebb halról, a Tudás Lazacáról akinek húsát elfogyasztva az ember a világ összes tudásának birtokába kerül. Sajnos nekem meg kellett elégednem a szobor megsókolásával – állítólag ugyanis ezzel is elérhető ugyanaz az eredmény. Bár az is megtörténhet, hogy éppen így leplezi le a bölcs hal a hiszékeny és nem túl eszes látogatókat, akik egy jó fotó ígéretéért képesek megpusztilni akár egy szobrot is...

József Attila

Születésnapomra

Harminckét éves lettem én --
meglepetés e költemény
csecse
becse:
ajándék, mellyel meglepem
e kávéházi szegleten
magam
magam.
Harminckét évem elszelelt
s még havi kétszáz sose telt.

Az ám,
Hazám!
Lehettem volna oktató,
nem ily töltőtoll koptató
szegény
legény.
De nem lettem, mert Szegeden
eltanácsolt az egyetem
fura
ura.

Intelme gyorsan, nyersen ért
a "Nincsen apám" versemért,
a hont
kivont
szabályával óvta ellenem.
Ideidézi szellemem
hevét
s nevét:

"Ön, amig szóból értek én,
nem lesz tanár e féltéken" –
gagyog
s ragyog.

Ha örül Horger Antal úr,
hogy költőnk nem nyelvtant tanul,
sekély
e kéj –
Én egész népemet fogom
nem középiskolás fokon
taní-
tani!

DIÁKCSERE

Pécsi–óbecsei diáktalálkozó, ezúttal Pécsett

Az őszi pécsi diákok egy csoportja öt napot töltött Óbecsén, ami elég volt arra, hogy a tanárok, diákok örök barátságot kössenek. Azzal váltak el, hogy tavaszra újra találkoznak. Eljött a tavasz, és az óbecsei tanulók, tanárok valóban ellátogattak Pécsre.

Hogyan is került sor erre a diákcsereprogramra? Elmeséli **Magyar Dániel** történelem szakos tanár.

– Pécsen működik a Kosztolányi Dezső Céltársulat, melynek én is tagja vagyok, s egy sikeres pályázat útján itt, Szerbiában is megszerveztük ezt a cserediákprogramot. Ugyanis eddig csak Baranyával tartották a kapcsolatot. Céljuk, hogy a határon kívül élő magyar gyerekekkel barátkozzanak, megismerjék egymást, egymás városait, iskoláit.

Még ki sem pihenték a háromnapos kirándulás fáradalmait, máris arról faggatom a gyerekeket, mit láttak abban a szép városban. Én kétszer utaztam valamikor egy busznyai diákkal, és mondhatom, ma is emlékezetemben él a város központjában lévő négytornyú Székesegyház, a Széchenyi-tér, a híres Zsolnay-díszkút, a szerelmesek lakatai és a többi.

Hogy a diákoknak mi mindent mutattak meg a pécsiek, hogyan érezték magukat e csodás városban, elmeséli **JózsaZsuzsanna** magyartanárnő tanítványai: a hetedikes **Bende Ákos**, **Sós Ákos**, a hatodikos **Gutási Karolina**, **Fábián Hunor**, **Rácz Réka Noémi** és a nyolcadikos **Károlyi Dániel**.

– Este értünk Pécsre, s nagyon megörültünk egymásnak Bálinttal – meséli elsőként Ákos –, ugyanis én láttam vendégül, amikor itt voltak Óbecsén. Most ő fogadott. Szülei is megörültek nekem. Másnap reggel mentünk az iskolába, mi is ott voltunk az órájukon. Éppen témazárót, azaz ellenőrzőt írtak. Nagyon kellett vigyázni, hogyan beszélünk, ugyanis, ha szerb szót kevertünk a beszédünkbe, például hogy szmétál, patika, nem értették, mit mondtunk.

Sós Ákosnak is nagyon tetszett Pécs, különösen a szerelmesek lakatai.

– Ádámék a város szélén laktak – emlékezik –, s este szép volt a kilátás, az emeletről láttuk a kivilágított várost, a tévétornyot. Másnap a városnézésen még többet láttunk, tetszettek a nagy épületek, a szép cukrászda. Meg a lakatolás is.

A havazás nem zavarta a társaságot, a pécsi Széchenyi téren is örömmel pózoltak a fényképezőgép előtt

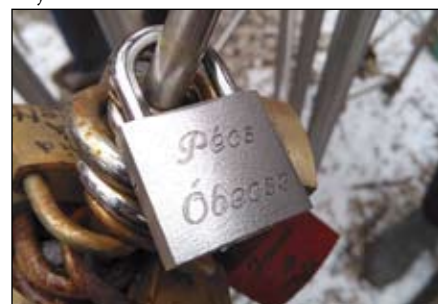
Az igazgatónő föltette a mi lakatunkat is a többi közé. Mi Ádámval jól összebarátkoztunk. Voltunk a McDonald'sban. Szép műsorral köszöntöttük a pécsieket, én voltam a dobos. Az Árkád áruházban sok mindent vásároltam, videojátékot is a testvéremnek.

Karolina is föllépett a műsorukban, zongorázott.

– Szép műsorral rukkoltunk ki, én zongoráztam, Répási Nikoletta és Dudás Karolina szép népviseletben népdalokat énekelt... Nekem is tetszett a város, láttuk a csodás négytornyú katedrális. Krisztinával most ismerkedtünk meg, s a három nap alatt jól megbarátkoztunk. Együtt mentünk föl az egyik toronyba, ahonnan szép kilátás nyílt a városra. Daninak tetszett nemcsak az ő műsoruk, hanem a fogadóműsor is.

– Engem Molnár Szintia régi ismerősként fogadott – meséli Dani –, ugyanis Óbecsén én láttam vendégül. Ne is mondjam, éjfél után egy óráig beszélgettünk. Másnap tetszett az iskolában, meg a régészeti leletek is. Nekem nagyon tetszik Pécs, s mivel nyolcadikos vagyok, oda

szeretnék menni iskolába, CNC-re, vagy informatikára. Vannak ott ismerőseink, s tőlük tudom, hogy nagyon jó iskola, sokat meg tudok majd tanulni.

A szerelmesek lakatai között a samusoké

Hunor elmondása szerint 43-an mentek Pécsre, és sokukat azok látták vendégül, akiket ők Óbecsén fogadtak.

– Már a buszból megláttam a barátomat, s nagyon megörültünk egymásnak. A három nap alatt sok mindent láttunk, nekem tetszett a Csontházi Múzeum, ahol a festők képeit láthattuk, jártunk a Zsolnay Kulturális Negyedben, láttuk a sok világhírű porcelánt, a múzeumban a berendezéseket, a kályhát... a Selyemcukor Manufaktúrát...

Rékának a Nemzeti Színház nyerte el a tetszését.

– Ilyen szép, nagy színházban még nem voltam – jelenti ki Réka –, mi a páholyban kaptunk helyet. A Muzsika hangja című musicalt láttuk. Nagyon tetszett. Igazi zenekar játszott! Mi is örültünk egymásnak, Papp Csenge Anna régi ismerősként fogadott. Sokat sétáltunk, beszélgettünk, ismerkedtünk egymással és a miénktől különböző várossal.

Ismerkedtünk a Zsolnay porcelánedényekkel

Koncz Erzsébet

Fotó: Detki Kókai Anikó

DIÁKCSERE

Lázban a Kókai Imre iskola

Számos iskola szervez cserediákprogramot, a középiskolák mellett az általános iskolák is mindinkább belekóstolnak az effajta élménybe.

A **Kosztolányi Dezső Céltársulat** idén is megszervezte cserediákprogramját, amely március 18. és 22. között zajlott le. A programban részt vett a temerini **Kókai Imre Általános Iskola** is. Az iskola immár másodjára csatlakozott a programhoz, ezúttal azért, hogy viszontlássák barátaikat a pécsi **Apáczai Csere János Általános Iskolából**, akikkel tavaly ismerkedtek meg. **Tóth Krisztina** matematikatanárnőt kérdeztük a tapasztalatokról, mivel közreműködésével valósult meg a program.

Számháborúsdí

– A vendégeket nagy szeretettel fogadtuk. Összesen 27 diák, s velük még két kísérőtanár érkezett. A diákok háznál voltak elszállásolva, azoknál a temerini tanulóknál, akik októberben látogattak el Pécsre, tehát a gyerekek – néhány kivételtől eltekintve – ismerték egymást. A látogatók számára színes programokat készítettünk, hogy napjaik a tanítás mellett vidámabban teljenek. Vasárnap az ebéd és a pihenő után ellátogattunk a színházba, ahol megnéztük a március 15-ére készült alkalmi műsort. Hétfőre kirándulást terveztünk, de sajnos a rossz idő ezt megakadályozta. Ennek ellenére sikeresen zártuk a napot, ugyanis az iskolában különböző játékokat szerveztünk. **Vigh Lóránd** előadást tartott a **Jegricska** élővilágáról, utána vetélkedőt tartottunk az elhangzott anyagból. Ezután számháborúztunk és ismerkedős játékokat játszottunk, valamint pannót készítettünk. Legjobban a számháborút élvezték, melynek az Ismerd meg az iskolánkat! nevet adtunk. Kedden és szerdán ismét szórakoztató tevékenységek várták a diákokat. **Magyar Dániel** tanár és cserkész vezetésével ellátogattunk **Péterváradra**. Megnéztük a katakombákat, majd megcsodáltuk a planetáriumot. Temerinben körbejártuk a helyi nevezetességeket, mint például a **Szécsen-kastélyt** és a **Tájházat**. Az est a helybeli **Szirmai Károly MME** zenészeinek és táncosainak műsorával zárult.

Cserediáknak lenni jó! Része lehetsz egy másik közösség életének. Megismerhetsz egy másik iskolarendszert. Barátokra lelhetsz a világ minden tájáról, s olyan élményeket és tapasztalatokat szerezhetsz, amelyek egész életedben végigkísérnek. Ha van rá lehetőség, akkor ne szalaszd el!

Csoportkép a péterváradai vár toronyórájánál

A budakeszi kórus fellépése

Tanárként milyen különbségeket tapasztalt a két iskola között?

– Azt mondhatom, ami a gyerekeknek is feltűnt. Az ottani iskola sokkal felszereltebb, korszerűbb. Számos modern technikai berendezéssel rendelkeznek. Több okostáblájuk és számítógépük van. A számítógépes terem is sokkal korszerűbb, működik az e-napló. Ez az, ami eltér a mi iskolánktól, egyébként a tanítási módszer és a közösségi szellem is hasonló – szögezte le a tanárnő.

Terveznek-e a jövőben is hasonló cserediákprogramot?

– Természetesen szeretnénk még hasonló eseményeken részt venni. Az iskola több pályázatot is benyújtott, várjuk az eredményeket. A legutóbbi programot az iskola és a **Temerini Magyar Pedagógus Egyesület** segítségével tudtuk megvalósítani. A gyerekek fájó szívvel búcsúztak el egymástól, s alig várják a következő találkozót. Mi, pedagógusok is azon fáradozunk, hogy ezt a kapcsolatot ápoljuk.

A beszélgetés során megtudtuk, hogy a visszajelzések kedvezőek, hisz a gyerekek többsége szeret utazni, társalogni és ismerkedni. Igaz, hogy a nyár még messze van, de a tanulók már a közös nyári programot tervezik. Az internet segítségével ma már minden kommunikáció könnyen lebonyolítható. Társaikkal napi szinten tudnak beszélgetni, még ha azok távol is vannak.

A cserediákprogram után az iskola megünnepeelte épülete felújításának 50. évfordulóját. A jubileumról ünnepi műsorral emlékeztek meg az intézmény egykori, valamint mostani dolgozói és tanulói. Az ünnepségen az egykori diákok közül fellépett **László Judit** színművésznő, továbbá az iskola volt diákjaiból alakult énekkar, közöttük **Szabó Zsuzsanna** és **Kókai Anikó**. Rajtuk kívül bemutatkozott a **budakeszi Prohászka Ottokár Katolikus Általános Iskola és Gimnázium** kórusa. Az intézménnyel már több éve szoros kapcsolatot ápolnak a temerinek. A műsorban szerepelt még két jelenlegi temerini diák, **Tóth Katarina** és **Zakinszki Regina**, valamint a Szirmai Károly MME két táncosportja is.

Talló Léna

A búcsú nehéz pillanatai

Minden a barátságról szólt

Kitettek magukért az óbecsei Petőfi Sándor iskola diákjai iskolanapi ünnepségükön

Fennállásának 63. évfordulóját ünnepelte az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskola.

A rendezvénynek a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör adott otthont, s megjelentek a Magyar Nemzeti Tanács képviselői és Óbecse község tisztviselői is.

A tanulók ezúttal is szép műsorral rukkoltak elő, melyet március 27-én tartottak meg. Az ünnepség az iskola himnuszával kezdődött, majd az alsós és felsős tanulók színes programja következett. Mint mindig, az énekkar elénekelte az iskola himnuszát:

*„Ünnepeljük iskolánknak napját,
Ünnepeljük ezt a szép napot,
Petőfi Sándor emléke lobogjon,
ki a harcban példát mutatott.*

*Hogyha egyszer elmegyünk majd innen,
Jön helyettünk ezer kisdíák,
De szívünkben élni fog az emlék,
Petőfi Sándor, a mi iskolánk.”*

Balog Virág Zsolt igazgató üdvözölte az egybegyűlteket: a vendégeket, szülőket, tanítókat, tanárokat, nyugdíjasokat és természetesen a diákokat. Ezt követően a kis alsósok léptek föl táncaikkal, majd szavalatok, énekszámok hangzottak el a barátságról magyar, szerb és orosz nyelven.

A fogalmazásíró verseny legjobbjai

A színjátszó csoport előadása is a barátságról szólt, a jól ismert Barátok közt tévésorozat ihletésében. A sorozat szereplője, Varga Izabella színművész is ebből az iskolából indult. Az előadás során a barátság fontosságáról hallhattunk szép gondolatokat. Következtek a felsősök ritmikai táncai, szavatai.

A barátság hete alkalmából az iskola önképzőköre irodalmi pályázatot írt ki A legjobb barátom és Az élet mit sem ér barátok nélkül címmel. Az eredmény a következő:

Alsósok: 1. Varga Árpád és Gyurcsik Karolina, 2. Mester Katalin és Szerda Leontina, 3. Dávid Zsolt és Petrović Anabela.

Az 5. és 6. osztályosok kategóriájában: 1. Talács Kinga és Szűcs Nikolett, 2. Koncz Anatónió és Deák Evelin, 3. Sétáló Ákos és Berkes Vivien.

A 7. és 8. osztályosok közül: 1. Berkes Emma és Varnyú Emese, 2. Sárkány Vilmos és Dániel Daniella, 3. Lázár Lea és Jovan Vukšić.

Mindannyian könyvjutalomban részesültek.

Ezt követően szavalatokat hallhattunk. Élmeny volt Aranyosi Ervin: Barátság, Sípós Gábor: Mondd, neked mi jelent a szó, barátság, Miroslav Antić: Unalmas vers, s más, barátságról szóló verseket újra hallani. A műsor végén

közösen énekeltek el Máté Péter: Azért vannak a jóbarátok c. dalát.

A szép műsort Stela Tadein, Tufegdzic Mónika, Banko Ibolyka, Svetlana Nemeš, Palotás Alekszandra, Molnár Solti Irén, Magyar Klementina, Dosztán Berta, Kollár Boglárka, Vajda Emese, Sunčica Banjanin és Szűcs Budai Engbert tanítók, tanárok készítették elő.

Koncz Erzsébet

Azért vannak a jóbarátok...

Az énekkar

Az alsósok az Örömdát énekeltek el

A kis színjátszók a barátságról regéltek

Minden tanuló az anyanyelvén vizsgázhat

A nyolcadikosok június 18-án, 19-én és 20-án záróvizsgáznak

A nyolcadikos diákokra az idén is záróvizsga, „kisérettségi” vár. Ennek részleteiről érdeklődtünk Jovan Vukčevićtől, az Újvidéki Oktatási Körzet vezetőjétől.

– A záróvizsgára június 18-án, 19-én és 20-án, a próbavizsgára pedig április 13-án és 14-én kerül sor az anyaintézetben. Ennek az utóbbinak a célja, hogy a tanulók megélik azokat a körülményeket, amelyek között sor kerül majd a júniusi záróvizsgára. Ezzel kívánjuk feloldani a diákoknak a vizsgával kapcsolatos lámpalázát és félelmét, hogy aztán a záróvizsgán energiájukat ne a lényegtelen dolgokra fecséreljék, hanem csak arra a tantárgyra összpontosítsanak, amelyből aznap vizsgáznak – mondta az illetékes.

A korábbi évekhez hasonlóan a záróvizsga 3 részből áll: a diákok első nap anyanyelvől, másnap matematikából, harmadik nap pedig öt tantárgyból – fizikából, kémiából, biológiából, földrajzból és történelemből – írnak kombinált tesztet.

Az iskolák kötelesek eljuttatni az oktatási minisztériumnak az ügyeletes tanárok névsorát, akik újra részt vesznek záróvizsga lebonyolításával kapcsolatos oktatóprogramon.

Az előző évekhez hasonlóan a tanulók 15 iskolát írhatnak fel a kívánságlistájukra. A pontok száma alapján dől el, melyik iskola melyik szakára iratkozhatnak. A négyéves középiskolához a pontküszöb 40 pont. Az iratkozáshoz szükséges

iratok: a sikeres záróvizsgáról szóló bizonylat, az általános iskolai bizonyítvány, az orvosi igazolás és az anyakönyvi kivonat.

Azok a diákok, akik művészeti vagy tehetséggondozó középiskolában kívánják folytatni a tanulmányaikat, június elején felvételi vizsgát tesznek azokból a tantárgyakból, amelyek alapján felmérik a középiskolában a kívánt szakra való tehetségüket. Ha a felvételijük nem sikerül, nem iratkozhatnak be ezekbe az iskolákba. Akik sikeres felvételi vizsgát tesznek, ezt követően többi nyolcadikos társukkal egyetemben még záróvizsgát tesznek.

Fontos tudni, hogy minden tanulónak joga van anyanyelvén vizsgázni.

Tojásfestés és egyéb szokások

Évről évre többet tudunk a húsvéti szokásokról és a tojásfestésről is, de mindig valami újat is megtanulunk. A tavaszi szünet előtti hagyományápolási órát a Népkörben tartottuk, ahol Sós Nórával először a húsvéthoz kapcsolódó szokásokról beszélgettünk, majd tojást festettünk.

A szabadkai J. J. Zmaj iskola 4.c osztályának kistudósítói

Sós Nórával a húsvéti szokásokkal ismerkedtünk

Készülnek a hímes tojások

Száztíz éves a Majsai Úti Általános Iskola

Szabadka egyik legnagyobb általános iskolája, a Majsai Úti a minap ünnepelte 110. születésnapját. A színes kapukkal kerített, háromépületes iskola szép udvarral, sportpályákkal, játszótérrel rendelkezik, épületei közül a legrégebbi 110 éves.

– Az iskola első épülete 1908-ban épült. Az idő múlásával, ahogyan nőtt a diákok létszáma, igény mutatkozott arra, hogy felépüljön 1962-ben a második épület, majd 1980-ban a harmadik is, amely most a főépület szerepét tölti be. Jelenleg 670 diákunk van, 32 tagozaton, szerb és magyar nyelven folyik az oktatás – tudtuk meg Bognár Beáta igazgatótól.

Az iskola igyekszik minden tehetséges diákját felkarolni, és folyamatosan korszerűsíteni az épületeket. Februárban adták át az új nyílászárókat, a konyhai eszközöket is korszerűsítették, ami szintén nagyon sokat jelent számukra. (sorsi)

Ismét gyalogtúráztunk

Március 22-én, a víz világnapja alkalmából a szabadkai Đuro Salaj iskola tanulói gyalogtúrán vettek részt. A Palicsi-tó partja mellett vezetett az út, nádasok és madárlesek között. A 164 résztvevő 12 km-t tett meg.

Nagyon jól éreztük magunkat, várjuk a következő akciót, amit április 22-én, a Föld napja alkalmából tartanak. Akkor a Szabadka környéki erdőket fogjuk a szeméttől megtisztítani.

Stojiljković Andrej, 4. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Az év hónapjai Szajánban (naptárvers)

Január az év kezdete,
a hideg idő lehelete.
A gyerekek kedvenc időtöltése
a hóemberek építése.

Február a fehér utcák szépsége,
a hónapnak ékessége.
Néha az év legrövidebb hónapja,
az olvadó hó sóhaja.

Március a tavasz kezdete,
a fák virágzásának ideje.
A meleg idő eleje,
a madarak visszaérkezésének ideje.

Április a boldozás hónapja,
a legtöbb embert kacagva becsapja.
A tavasz hajnala,
a rózsákat bimbókba borítja.

Májusnak elseje
a munkások ünnepe.
A parasztok öröme
a vetések szépsége.

Június az iskolások kedvence,
az iskolacsengő utoljára csenget be.
A diákok arcára mosolyt varázsol,
az iskolatáska a sarokban landol.

Július a nyaralások ideje,
vajon a tenger varázsa eljön-e?
A sós vízbe csobbanva,
a hőségtől szökiünk megroppanva.

Augusztusban eljön a falunk napja,
ünnepelni fog annak apraja és nagyja.
A hónap huszadika a búcsú napja,
ünnepi misét tart a falu papja.

Szeptember eleje az iskola kezdete,
a gyerekek jókedvének vége.
Az osztályok megtelnek gyerekzsivajjal,
megkezdődik a tanítás nagy robajjal.

Október hatodika az iskolánk napja,
a gyerekek gondolkodnak is rajta.
A verseket, fogalmazásokat végül a tanárnő megírhatja,
vajon mi is történhetett ezen a napon valaha?

Novemberben közeleg a tél,
a természetet lassan belepi a dér.
Akióra készül a téli tündér,
havat hozna, de arra még ráér.

Decemberben tombol a tél,
a hóember újra mesél.
Eljön az év legnagyobb ünnepe,
a karácsony az emberiség öröme.

Kovács Noémi 6. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Este a családdal

Szeretek együtt lenni a családdal.
Általában vagyunk mindannyian otthon, ilyenkor a legzajosabb a ház, mert egyszerre akarja közölni mindenki a mondanivalóját. Anya ilyenkor egy kicsit mérges lesz, és felemeli a hangját. Pár perc alatt mindenki elhallgat. A kisebbek játszanak, a többiek pedig tanulnak, vagy a számítógép előtt ülve készítik a beszámolójukat. Vacsora után a felnőttek megbeszélnek a következő nap teendőit.

Remélem, hogy legközelebb is együtt nézzük a tévét.

Vajda Denisz, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Kedvenc állatom

Bemutatom Vezért, a kutyaamat.

Az udvar egy szegletében él, ahol a csirkékre vigyáz, ugyanis ő egy puli. A lábizmai nagyon fejlettek, hogy jól tudjon állatokat terelni, illetve üldözni. A pulik általában feketék, de Vezér fehér. Mikor azt mondjuk neki, Vezér üll, nem ül le, hanem két lábra áll és forogni kezd. Általában sült csirkét, kutyaelet, malacpörköltet, csontot és csevpot kap. Amikor esik a hó, elbújik, hogy ne lássuk, és várja, hogy keressük meg. Van, hogy ráül a teknőse és úgy, mint egy kiskirály, végigvonul a kertben.

Nagyon szeretem Vezért furcsa viselkedése, táplálkozási, illetve játéksai szokásai miatt.

Szakáll Hargita, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

* * *

A kutyaamat Lilinek hívták. Nem választottam, csak kaptuk. Nem volt fajtisza. Amikor megszülettem, pár hónapra rá jött ő is.

Az volt benne a különleges, hogy volt, amikor rottweilerként viselkedett, meg volt, mikor retriverként viselkedett, mert ennek a kettőnek a keveréke volt. Ettől eltekintve akkor is szerettem. Sokat evett, még a többi kutyánk elől is majdnem megette a kaját. Amikor a másik kutyánknak kiskutyái születtek, akkor egy jó ideig kiengedtük a boxból.

Két eseményre emlékszem. Kicsi koromból arra, hogy annyira hiányoztam neki, hogy amikor kijött a boxból, rám ugrott. A második pedig az, hogy együtt tereltük a libákat.

Azért szerettem, mert vele nőtem fel.

Varga Péter, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Akire a hasonlítani szeretnék

Szeretek focizni. Követem is az eseményeket. Nem csoda hát, hogy egy focistáról fogok írni.

Ez a focista argentin válogatott játékos. Teljes neve: Sergio Leonel Agüero del Castillo. Mivel ez a név túl hosszú, hogy felkerüljön a mezre, csak annyit írnak rá: Kun Agüero. A Kun egy becenév. Az ősi harcos hun népre utal, ugyanis Agüero csatár, és azon belül is egy robbanékony fajta. Sergi szeret jótékonykodni. Több milliót költ arra, hogy a szegényebb embereknek segítsen, ugyanis ő tudja, mi a szegénység. Gyermekkorában családja szegény volt. Egy kis faluban élt Dél-Argentínában, most Manchesterben él, mivel ott focizik. A Manchester City csapatát erősíti, amely jó úton halad az angol bajnoki cím felé. Rekordtartó a csapatban, hiszen a csapat történelme során senki nem lőtt nála több gólt. Külsőre nem túl magas, körülbelül 180 centiméter. Haja sötétbarna, oldalt felnyírt. Nemrég szakállat is növesztett. Játékstílusa mesterlövész, de ha éppen kedve tartja, létrehozót is szokott játszani. Amikor húszéves volt, az U20-as argentin válogatott csapatával világ-bajnokságot nyert, és a torna legjobb játékosának választották 27 góllal. Az volt élete egyik döntő eseménye, hiszen akkor kezdett érdeklődni az akkor még Atletico Madrid-játékos után a Manchester City. Nemsokára le is szerződött. Abban az évben a csapat 3. bajnoki címét szerezte meg. Kettő-kettő volt az állás a szezon utolsó meccsén, a QPR ellen. A hosszabbítás utolsó percében viszont Agüero belőtte a győztes gólt. Két évvel ezelőtt a bajnokok ligájában az elődöntőig vezette a csapatot. Örülnek, ha olyan lehetnék, mint ő. Azt hiszik róla, hogy a pénz miatt focizik és a tróféakért, de nem. Csak azt csinálja, amit gyerekkora óta imád. A szenvedélye a foci. Sokan, de tényleg rengetegen szeretik őt, más csapatok szurkolói közül is. Mert nem beképzelt,

Húsvéti kosár

Góli Zsuzsanna, 2. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

nem a pénz a mindene. Segít a rászorulókon, és amikor csak tud, elmegy gyermekórákba, falvakba és pénzt ad. Ugyanis, mint már egyszer írtam, tudja, milyen szegénynek lenni, és átérzi azoknak az embereknek a helyzetét. Már van egy gyermeke is, egy fiú, Benjámin, aki szintén focizik. Őt az apjához és a nagy argentin legendához, Maradonnához hasonlítják, már ilyen fiatalon.

Mondhatni, ő a példaképem. A stílusunk is hasonló a játékbán.

Lévai Balázs, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az én barátom

Van egy lány, akit még az óvodában ismertem meg, úgy hívják, Dósa Emese. Szőke, félhosszú a haja, közepmagas, vékony a termete. Kék a szeme és sportosan öltözködik.

Összebarátkoztunk vele, és az iskolába is egy osztályba kerültünk. Kedves lány, bár néha összevitatkozunk. Kicsit önféjű, és én is, így nem mindig értünk egyet. Reggel az iskolába menet mindig megvárjuk egymást és együtt megyünk. Ilyenkor jókat beszélgetünk. Vidám a természete, ezért szeretek vele barátkozni. Hazafelé az iskolából szintén együtt szoktunk jönni. Ilyenkor megbeszéljük az aznap történt dolgokat. Kitűnő tanuló és szorgalmas az iskolában. Bár néha feledékeny és megelégedik a házi feladattal. Amikor beteg vagyok és hiányzom az iskolából, a házi feladatot tőle szoktam elkérni, amit segítőkészen el is hoz nekem. Elégé kreatív és ügyesen rajzol. Néha az anyukája panaszkodik szokott rá, hogy otthon kicsit rendetlen, széthagyja a holmiját és feleselni is szokott. Van, hogy hétvégén elmegyek hozzájuk játszani, ilyenkor nagyon jókat játszunk, elevenkedünk. Van neki egy kutyája, szereti az állatokat, állatbarát.

Szeretném, ha még sokáig jó barátok lennénk, és sokat játszanánk, vidámkodnánk és tanulnánk együtt.

Tóth Réka, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Radnóti Miklós: Tétova óda (Verselemzés)

Radnóti Miklós Tétova óda című költeménye a szerelemtől szól.

A verset feleségéről írta, akit nagyon szeret, de ezt nem tudja elmondani neki. Radnóti úgy érzi, szerelmük örök, de szerelme kifejezésére nem talál tökéletes hasonlatot. Valami szépet akar mondani, és ezzel próbálkozik, míg csak meg nem találja az igazi szavakat. Mindenről felesége jut eszébe, mindig várja. Alvás közben is csodálja, és egynek érzi magát vele.

A költeményben keresztrímek vannak. Sok alliteráció is megfigyelhető (például „fejem fölött”). Költői áthajlásokat is találhatunk. A vers nem bomlik versszakokra, a 33 sor szorosan összefügg.

Számomra ez a vers nagyon szép.

Domány Dianna, 7. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Édesapám (Személyleírás)

Édesapám neve Gábor, 52 éves és szeret viccelődni. Haja már őszes, de az arca még mindig fiatalos. Szeme zöldesbarna, és szemüveget visel. Az Accelsiors nevű vállalatnál dolgozik. Öltözképe sportos: tornapacsní, farmernadrág és pulóver. Kedves és jószívű. Néha szigorú, de igazságos.

Általában csak akkor mérges szagot, ha hanyagságból rossz osztályzatot kapok. A jónak pedig együtt örülünk. Néha megajándékoz különféle dolgokkal, aminek én mindig nagyon megörülök.

Hobbija a hegyi kerékpározás és a zenehallgatás. Sűrűn megyünk együtt bicajozni a hegyekbe, de én félek a meredeken leereszkedni, az ő kívánsága pedig, hogy jól megtanuljak kerékpározni! Gyermekkorában apukám is járt zenedébe, gitározott. Arra vágyik, hogy én is szépen megtanuljak zongorázni.

ni, amit már félig-meddig tudok! Kedvenc étele a pizza, és nekem is az a kedvencem. Néha ő is finoman elkészíti, és akkor jókat falatozunk!

Szerintem az én apukám egy igazan jó apuka! Remélem, hogy még sokáig fog élni! Én pedig jó leszek hozzá, többet nem fogok annyit mobilozni, és jó osztályzatokat hozok majd haza!

Szántó Annamária, 5. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Melyik út a helyes út?

Nyolcadikos vagyok, már a második félévben járunk. Lassan el kellene döntenem, merre szeretnék tovább menni.

Ez nem könnyű, de a szülők is a legjobbat szeretnék. Apa azt szeretné, hogy hentes legyek, anya pedig, hogy olyan szakmát válasszak, amivel pénzt is lehet keresni. Természetesen az én véleményemet is megkérdezték. Először szakácsnak, utána pedig asztalosnak szerettem volna menni. Nem tudom, melyik lesz a helyes út. Legjobban hentes szeretnék lenni, mivel a mi falunkban munkát is lehet ezzel a szakmával találni. Például amikor a disznóvágás van nálunk, én már kora reggel fent vagyok, hogy le ne maradjak róla. De persze attól is félek, hogy nem lesz elég pontom, hogy olyan iskolába bejuszak, vagy ha mégis bejutok, mi lesz, ha nem megy valamelyik tantárgy? Ezen még szerencsére van időm gondolkodni, hisz még nincs itt az év vége.

Remélem, hogy a hentes szakra bejutok, és amikor befejezem a középiskolát, el tudok egy jó munkahelyen helyezkedni. Amikor apukám megöregszik, legalább nem kell hentes fogadnunk és kifizetni, hogy levágjon egy disznót. Ott leszek én, hogy segítsék a szüleimnek.

Rác Szabasztján, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Királyi voltam

Én matekország királya vagyok. A nevem Varga király.

Nekem egy négytornyos váram van. A szobáim füzetek, a seregeim ceruzákból állnak. A zászlómon egy zöld ötös van. A lovam sárga és rajta is van ötös. A palota nyolcasokból áll. A váramban egyes szokott lenni az ebéd.

Én is jó matekozó vagyok. Ezért Számkirálynak is hívnak.

Varga Polyák Ákos, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Egy rosszul sikerült felelés

Még ma is élénken emlékszem arra a napra, amikor hatodikban fizikából feleltem.

A fizikatanárnő bejelentette, hogy a következő órán feletet bennünket. Meg kellett tanulni fejből Newton 1. törvényét. Értettem a tananyagot, de nagyon nehezemre esett fejből tanulni a definíciót és a képletet. Emellett még sok feladatot is meg kellett oldanom.

Elkezdtem tanulni.

– Mindent test nyugalomban marad vagy egyenes vonalú... – ismételt hangosan, miközben idegesen járkáltam a szobában. Közben arra gondoltam, hogy a tehetetlenség törvénye rám is vonatkoztatható, mert ahelyett, hogy szórakoznék, magolom a fizikát. – $Q = m \times g$, $Q = m \times g$... – motyogtam kétségbeesve. – Tia, jegyezd már meg! – biztattam magam.

Késő estig tanultam, utána nehezen tudtam elaludni. Nagyon izgultam, mert attól tartottam, hogy másnapra mindent elfelejték.

Eljött a felelés napja. Csöngettek. Annyira féltem, hogy a fülemben éreztem a szívem lüktetését.

– Huh, nem emlékszem semmire sem, teljesen leállt az agyam – pánikoltam magamban.

– Habram Ádám! – szólította a tanárnő az első tanulót.

Nem tudtam figyelni. Csak szegény Ádámot néztem, ahogy szenved. Kettes kapott. Olyan csend lett hirtelen a teremben, hogy hallani lehetett a légy zümmögését is. „Csak ne engem szólítson fel!” – rimámkodtam magamban.

– Tia, állj fel, te vagy a következő! – hallottam a tanárnő hangját. A lábam nem engedelmeskedett, alig tudtam felállni.

– Hogyan hangzik Newton 1. törvénye? – kérdezte.

– Newton első törvénye... – ismételtam a kérdést, míg próbáltam visszaemlékezni a definícióra. Eszembe jutott, és diadalmasan rávágtam:

– A tehetetlenség törvénye!

A tanárnő bólintott, de láttam, hogy várja a folytatást.

– Minden test nyugalomban marad... – kezdtem félénken, de nem tudtam folytatni. Mert az én testem nem volt nyugalomban. Remegtem a felelemtől. Az izgalomtól minden összemósódott az agyamban. Csak részben tudtam válaszolni a tanárnő kérdéseire. Hármast kaptam. Nagyon szomorú lettem.

Ez a felelés örökre az emlékezetemben marad, mert sokat tanultam, és mégsem sikerült ötösré felelnem. De örökre megjegyeztem, hogy a tömeg a test tehetetlenségének mértéke.

Apró Kovačević Tia, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

**Toldi Miklós
a farkassal
Dudás Edvin,
6. osztály,
Đuro Salaj
iskola,
Szabadka**

ÁPRILIS 12.

Az űrhajózás napja

A világ első, embert szállító űrhajója, fedélzetén Jurij Gagarin őrnaggyal 1961. április 12-én – azaz megjelenésünk napján, épp csak 57 évvel korábban – a Szovjetunióból indult Föld körüli útjára. Az esemény szolgáltatott okot arra, hogy április 12-ét az űrhajózás napjává nyilvánítsák.

Előzménye az volt, hogy az ötvenes években az amerikai és a szovjet űrkutatás között óriási verseny alakult ki. 1957. november 3-án lőtték fel az első olyan műholdat, amelyen egy élőlény, Lajka kutya utazott. A Szovjetunió az első űrrepülést a kommunizmus felsőbbrendűsége bizonyítékának látta. Gagarin megkapta a Szovjetunió Hőse címet, több országban kitüntetésekkel adták neki. Utcákat, tereket, ásványokat, holdkrátereket neveztek el róla. Abban a korban azonban a szovjet titkolózás miatt sokan kétségbe vonták, hogy valóban megtörtént-e Gagarin utazása.

Arcfelismerő rendszert vetnek be a tokiói olimpián

Arcfelismerő rendszert alkalmaznak majd a 2020. évi tokiói nyári olimpián. A szervezőbizottság biztonsági terve szerint a résztvevők fotóit feltöltik majd egy online adatbázisba, és az azonosító-kártyákba beépített csipek segítségével a beléptetés automatikus lesz a versenyhelysére.

Ezzel 300-400 ezer érintett (sportoló, edző, olimpiai dolgozó) szabad mozgását szeretnék megkönnyíteni, és egyben megakadályozni, hogy lopott kártyákkal lehessen belépni a helysére. Emellett várhatóan csökken a várakozási idő, ezáltal a sportolókat kevesebb külső stressz éri, és nem kell a meleg, páros időben sok időt a szabadban tölteniük.

Az arcfelismerő rendszert nem alkalmazzák majd a szurkolóknál, őket a röntgenkapukkal és fémdetektorokkal vizsgálják majd át. A helysereket 2,5–3 méter magas kerítéssel lesznek körülvéve, térfelügyelő kamerákkal és infravörös érzékelőkkel vigyáznak majd a biztonságra. A 2020. évi tokiói olimpiát július 24. és augusztus 9. között tartják, a paralimpiára pedig augusztus 25. és szeptember 6. között kerül sor. (MTI)

Japán gyerekek az olimpia két kabalafigurájával

Felfedezték az univerzum legtávolabbi csillagát

Felfedezte az eddig ismert legtávolabbi, a Földtől kilenc milliárd fényévre található csillagot egy nemzetközi kutatócsoport, amelyet a Nature Astronomy című tudományos szakfolyóirat ismertetett. A csillagot, amelynek a kutatók az Ikarus becenevet adták, csak az úgynevezett gavitációs-lencse-hatásnak köszönhetően sikerült észlelni, ugyanis a fénye normális körülmények között túl gyenge lenne ahhoz, hogy elérjen a földi megfigyelőállomásokig – közölte a kutatásban részt vevő Genfi Egyetem.

Gravitációs-lencse-hatás olyankor keletkezik, ha egy nagytömegű objektum, például egy galaxis halad el a csillag és a megfigyelő között. A galaxis tömege felerősíti a csillag fényét, így az jobban észlelhetővé válik a földi megfigyelő számára. Az amerikai Minnesotai Egyetem, a svájci Genfi Egyetem és az ugyancsak svájci Lausanne-i Egyetem kutatóit egy, a Földtől 5 milliárd fényévre lévő galaxishalmaz segítette hozzá, hogy a nagyfelbontású Hubble-űrteljeszköppal „meglássák” a csillagot.

„Első ízben figyeltünk meg olyan csillagot, amely tőlünk kilenc milliárd fényévre található. Az Ikarus legalább 100-szor olyan messze van, mint az eddig tanulmányozott legtávolabbi csillag, nem számítva a szupernóva-robbanásokat” – idézi a Genfi Egyetem közleménye Jean-Paul Kneib professzort, a Lausanne-i Egyetem csillagászt. Az Ikarusról megállapították azt is, hogy egy kék óriáscsillag, amelynek fénye több ezerszer erősebb a Napénál.

Akkor indult el az Ikarus fénye, amikor a Föld még nem is létezett

Erősebb, mint kétezer MacBook

Az NVIDIA vállalat bemutatta új, DGX-2 nevű szuperszámítógépét, amit a mély tanulásra (deep learning) épülő mesterséges intelligenciával foglalkozó kutatóknak szának. A DGX-2 idén már kapható lesz. A DGX-2 az első számítógép, aminek két petaflops a teljesítménye; az FLOPS a másodpercenként elvégzett lebegőpontos számítások számát mutatja. Egy Macbooknál ez az érték egy teraflop – vagyis az NVIDIA szuperszámítógépe olyan erős, mint kétezer Apple MacBook együttvéve.

A mély tanuló hálózatok egyre szerteágazóbbak és kifinomultabbak lesznek, és egyre több dologra használhatók. Hogy mire használható egy ilyen rendszer? Az csak a kutatóktól függ, de az NVIDIA kutatásai főleg a beszédfelismerésre és fordításra irányulnak. Az új műszaki megoldásoknak köszönhetően a mesterséges intelligenciák egyre természetesebb hangzású szövegeket alkothatnak és egyre életszerűbben beszélhetnek. Az új eszközökkel kevesebb időre lesz szükség az ilyen célra fejlesztett mesterséges intelligenciák betanításához. (index.hu)

Kis állat, nagy gond

Az elárvult, magukra maradt kis állatok felnevelése sok szakismeretet és türelmet kíván. Az állatkertek alkalmazottai mesélhetnek erről érdekes eseteket. Gondot okoznak a fiatal, tapasztalatlan nőtények is, amelyek nem tudják, mihez kezdenek kicsinyeikkel. A vadonban eltanulják idősebb társaiktól a teendőket, de fogságban nem áll előtűk a követendő példa.

Egy fiatal pandaanya rémülten nézte a nyivakoló „csomagot”, majd felkapta, és a papa karjába próbálta tenni, de az ijedten menekült az „ajándék” elől. A mindössze 95 grammos kispanda vagy macskamedve kölyköt az ápoló csapzottan, dermedten találta a ketrec padlóján. Megfűrésztették, jól megdörzsölték, megszáritották, majd elektromos párnára fektették. Külön gondot okozott az etetés, az anyatej összetétele ugyanis fajonként változik, s ha nem felel meg az állatka igényeinek, bélhurutot kap, és elpusztul. Az ápolók macskakölyköknek szánt tejkészítménnyel próbálkoztak.

A fiatal állatnyák néha „agyonszeretik” kicsinyüket. Egy fiatal gibbonanya valódi „majomszeretettel” gondozta kölykét: mellére ölelte, állandóan tisztogatta, nyalogatta, oly hevesen, hogy kisebesedett a kicsi pofácskája. Egy kuduantilop az állatkertben nem hagyta szopni borját. Nyilván csiklandós volt: amint a kicsi a tőgyéhez ért, lábával félrependerítette. A „szoptatási ceremónia” három ápolót vett igénybe: az egyik friss lucernával kínálta a mamát, hogy a figyelmét elterelje, a másik gyengéden az oldalát simogatta, a harmadik a tejforráshoz terelte a borjút.

A tengerparton talált árva kis borjúfóka egyáltalán nem akart szopni, de más tejet nem is adhattak volna neki, a fókatej ugyanis nem tartalmaz cukrot, a többi tej azonban igen. Így hát különleges „heringlevest” készítettek számára: a halhúst mixerben összekeverték zabpehellyel és felfőzött vízzel. Ezt a híg kását óriási fecskendőbe szívták fel, majd gumicsövön át egészen a kisfóka gyomráig fecskendezték be naponta hatszor. A kis árva szépen nőtt, és nagyfóka lett belőle. (B. É.)

Két nőtény borjúfóka érkezett a Szegedi Vadasparkba

Hosszú utazás után a barcelonai állatkertből megérkezett Szegedre két nőtény borjúfóka. Mindkettő örömmel hagyta el a szállítóketrecet, és merült el a vadaspark nekik kijelölt medencéjében – legalábbis ezt közölte Veprik Róbert, a vadaspark igazgatója.

Ahhoz, hogy az utazás, majd az átállításuk minél zökkenőmentesebb legyen, a gondozójuk is velük tartott, sőt, pár napot Szegeden töltve adta át a legfontosabb tudnivalókat. Cleo és Hercula, bár még ismerkednek az új otthonukkal, viszonylag nyugodtnak tűnnek, amit az is jelez, hogy elfogadják a heringet a szegedi gondozók kezéből is. A trénerek arra törekszenek, hogy a fókák hamar megtanulják a Szegeden már bevált gyakorlatot, mely amellett, hogy jó játékot jelent, alkalmas arra is, hogy a szakemberek folyamatosan vizsgálják az állatok testi kondícióját, felismerve esetleges betegségeiket anélkül, hogy a számukra veszélyes altatáshoz kellene folyamodni.

A két új fóka a hároméves szegedi fókalaný, Helga mellé érkezett. Az állat a múlt év végén maradt egyedül, miután a szülei egy gyógyíthatatlan betegségben elpusztultak.

Az Atlanti- és a Csendes-óceán partközeli, kevésbé sós vizeiben őshonos borjúfókák a leggyakoribb fókafajnak számítanak. Régebben húsukért és zsírukért vadászták őket, és ma is sok példány sérül meg, vagy pusztul el, amikor beleakad a halászhálókba.

A kifejlett példányok tömege elérheti a 170 kilogrammot, testhosszuk pedig megközelítheti a két métert. A faj egyedei a természetben halakkal, rákokkal és puhatestűekkel táplálkoznak, az állatkertekben pedig heringet és tintahalat kapnak.

A fókák a szárazföldön nehézkesen mozognak, a vízben viszont annál fürgebbek. Idejük nagy részét a táplálék keresésével töltik, egy nap négy-nyolc kiló halat fogyasztanak el. (MTI)

Fotó: zoozoo.hu

Miért hullatnak krokodilkönnyet?

Már nagyon régen megfigyelték, hogy a Nílus mentén élő ragadozók, a krokodilok szemében könnyek jelennek meg, miután elfogyasztottak egy zebrát vagy antilopot. Vajon a nagy áldozatot siratják büntudatukban? Valószínűleg nem. A könny ugyanis a sómirigyek váladéka. A táplálékkal felvett felesleges só így választja ki az állat. Az óriásteknőcök sem a magukra hagyott tojásaikat siratják, amikor a tenger felé döcögnek. A megivott tengervíz felesleges sóját választják ki a sómirigyek, amelynek kivezetőcsöve a szemhéjra nyílik. Ehhez hasonlóan sóalanítja szervezetét szinte minden, tengervízzel fogyasztó állat. (Sz-ny)

Egy kosárnyi Marci

Marci és Péter szülei kosarat vettek. Egy kosárfonó árulta. Minden házba becsengetett, s kántálva kínálta az áruját.

– Fűzfakosarat vegyenek!... Elsőrangú áru! Többféle szín, többféle méret... Fűzfakosarak! Péter és Marci kint játszott a ház előtt. Péter beszaladt a házba.

– Jöjjetek gyorsan, kosarakat osztogatnak! Elsőrangú áru! – s már húzta is apát kifelé. Anya is utánuk ment. A szemfüles árus nyomban megállt, s leemelt néhány kosarat.

– Van kérem zöldcsíkos hántott fehér, kockásra font barna, karkosár, alkalmi díszkosár, babagaraboly, kétfülű szénhordó...

– Ezt! Apa, ezt a kétfülűt. Ez a legnagyobb. Ebbe még Marci is belefér. Marci, mintha csak erre várt volna, nyomban belemászott egy kétfülű zöldcsíkosba, és elvetette benne magát. Olyan elégedetten nézett szét belőle, mint egy kényúr.

– Szénhordásra kiválóan alkalmas! – verte a vasat az árus.

– Nincs is szenünk – bizonytalankodott apa.

– Fahordásra, pityókaszedésre is kiválóan alkalmas.

– Gázal fűtünk. Burgonyát meg a piacon... Péter megmarkolta a kosarat, és Marcistul megpörgette.

– Kapaszkodj! Indul a járat – kiabálta. Az öccse visított a gyönyörűségtől:

– Induj a járat!

– Hát nem is tudom... – vakarta a fejét apa.

– Nézze... már úgyis megsérült... Jutányosan megszámlálom. Higgye el, nem jár vele rosszul... Meg ez amúgy is varázskosár – kacintott az árus a gyerekekre.

– Jó, hozom a pénzt – sóhajtott anya.

– De itt, látja, bütykös a vessző. Ezt leszámíthatná az árából. A gyerekek fent a lakásban folytatták a „kosarazást”. Marci ki se akart belőle

szállni. Péternek is tetszett az új játék. Forgatta, húzta, tolt, röpítette a jókora nappaliban az öccsét. Marci időnként vezényszavakat hallatott:

– Dží-ha, dzí-ha, paci! Jobbja! Bajra! Méd! Méd, Pétej! Gyojsabban! Gyojsabban! Sokáig játszottak, bele is izzadtak. Péter végül is elunta. Még egy nagyot lódított a kosáron, aztán elővette a gitárját, mert eszébe jutott, hogy készülnie kell a másnapi órára. A kosár azonban csakugyan varázskosár lehetett, mert nem állt meg. Tovább röpült! Nekiütközött az asztal lábának, visszaperdült, fordult egyet a tengelye körül, nekirepült a falnak, visszacsúszott, majd körözni kezdett. Még-hozzá taktusra, Péter zenéjére. Péter észrevette, szabályozni kezdte. Ha gyorsabban játszott, gyorsabban forgott a kosár. Ha lassabban pengette a gitárját, a „kétfülű” éppen csak előre-hátra hajladozott.

– Kész cirkusz! Te, én eladlak a cirkuszosoknak! – nevetett Péter és belevert a gitárjába úgy, hogy a kosár Marcistul pörögni kezdett, akár a motolla.

– Ne adj el! Pétej, ne adj el! Jó jeszek! Majci jó dejet lesz! – könyörgött a kicsi, de a bátyja csak annál vadabbul forgatta. Marci bömbölésére előjött anya a konyhából.

– Én megveszem. Mi az ára? Péter abbahagyta a gitározást és a rángatást.

– Egy... mozijegy? – Nem. Nekem többet is megér – mondta, és megtapogatta a kicsi karját.

– Két-két vajás kifli és két kakaó jó lesz? – kérdezte, miközben kiemelte az „áru” a kétfülű kosárból.

– Jó – tette le a gitárját Péter.

– De az enyém legyen a nagyobb. És akácméz is legyen rajta.

Együtt ették meg az uzsonnát az asztalnál. Árus és „áru” elégedetten falta a vajás kifliket, anya meg csak kente őket, kente...

Jódal Rózsa

Illusztráció: Bicskei Anikó

Macuo Basó

Vézna kacsácska,
lábad a sárga-pelyhű kimonóban
bár sose fázna!
(Illyés Gyula fordítása)

Új ruhát öltök
mint a kabóca szárnya
olyan nyárias.
(Kányádi Sándor fordítása)

A vándorúttól fáradtan, betelten
kopár mezőkön, zörgő avaron
kószál a lelkem.
(Kosztolányi Dezső fordítása)

Tavaszi, szél, zápor:
vízpart fűzlombja s ruhánk
csapongva lebben.
(Fodor Ákos fordítása)

Lótuszát ne tépd:
Lelkek Ünnepe maga
a Tó a szentély.
(Fodor Ákos fordítása)

Hogy mi fán termett?
Titok. - Ám, mi illatát
illeti: tudom.
(Fodor Ákos fordítása)

Jónás Tamás

Egyenesen Japánból: a haiku (俳句)

Jónás Tamás

égen kerekébb
a hold mint az elmében
szégyen szeretet

Kosztolányi Dezső: Nyakék

Szeretnék venni egy nyakéket.
Felfűzni mind a könnyeim
s átnyújtani tenéked.

Tandori Dezső

- Pont. Nem érdekel.
- Akkor miért csinálod?
- Pont valami kell.

*

Azt mondják, mindig
rajtunk is múlik minden.
Rajtam ne múljon.

*

És ha Londonban
unom épp az életem,
csak úgy - úgy mi van?

*

Ne rángassatok.
Én 21 tojásból
vagyok rántotta.

Fodor Ákos

Mindent kaptam már,
csak vagyont és halált nem.
(- A sorrend fontos!)

*

Egészen biztos,
hogy előbb-utóbb ez vagy
az lesz, így vagy úgy.

*

Legtöbbször sebb
be- és kicsomagolni,
mint élni vele.

*

ENNYIT tanultam:
valamit mindenki tud;
mindent senki sem.

*

Halaszthatatlan
semmittennivalóm van.
Kérlek, ne zavarj.

Párbeszéd

- Csak rémeket látsz...
- Nem csak! De, ha már vannak:
látom őket is.

Zalán Tibor

Cseresznyevirág
Szirma peregrin hajadra
Szótlán indulsz el

*

Forgott a porszem
Az út fölött az égbe
És megérkezett

**Weöres Sándor
Kerti jelenet**

A madár
elszáll,
a gally utána kiegyenesül.

Lábnym

Parasztlány ment az úton át,
otthagya a porban
öt meztelen lábujja nyomát.

Verőfény

Varázsló lett a Nap,
szalmából készit
aranyat.

Weöres Sándor szombathelyi szobra

Vajon mégis mennyit tudunk a japán kultúráról? Mennyire foglalkoztat minket ez a csodálatos távol-keleti ország? Pedig oly sok mindent köszönhetünk a japánoknak. Itt van például a haiku. Ez olyan versforma és műfaj, amelyről az iskolában talán nem is hallasz (ilyenről volt már szó egyszer, mégpedig a liamerickről). Arthur Koestler véleménye szerint a haiku „lepkéhálával elkapott hangulat”, formája szerint háromsoros (bár eredetileg egyetlen sorban írták), 5-7-5 szótagból álló vers. Elvárás volt többek között, hogy tartal-

mazzon a költemény egy kigót, vagyis évszak-szót is...

Aztán persze a költők ettől eltérhetnek, eltérnek, a haiku fogalma is tágult, és ezért nem ugyanazt értjük rajta, mint a műfaj egyik nagymestere, Macuo Basó értett még életében, a 17. században. Így, bár most nekünk kissé mást jelent a haiku, de tömörsége, sűrítettsége és szűkszavúsága, amely mégis sokat elmond, megmaradt. Népszerűsége az utóbbiból ered,

hiszen a haiku nem más, mint a homály, a kétértelműség, a szimbolikus megszólalás, a szépség és bölcsesség fellelése az élet apró mozzanataiban, a tárgyokban, a természetben. Arról nem is beszélve, hogy az idegenbe, távoliba való menekülés vágyát is megtestesíti. Ha máshogyan nem, a haikuval mindez nekünk is sikerülhet. Egy próbát megér!

Herédi Károly

Egy rajz körvonala

Áprilisi jeles napok

Április az év negyedik, 30 napos hónapja a Gergely-naptárban. A hónapot Venus-ről nevezték el, akit Aperirének is hívták. A név a latin *aperire* szóból származik, melynek jelentése „megnyitni” – ez valószínűleg utalás az ekkor kinyíló természetire. A XVIII. századi nyelvújítók szerint az április: *nyilonos*. A népi kalendárium Szent György havának nevezi.

A hó **12. napja**, egyúttal az év 100 napja a tisztaság, a takarítás napja.

A népi kalendárium szerint **április 14-én**, Tibor napján szólal meg a kakukk, és ha ekkor zöldell a vetés, akkor jó lesz a széna. A hó legnevesebb napja **24-e, György napja**. Ez a nap egy ősi pásztorünnep (a Palilia) napja, amikor is az állatokat a hosszú tél után kihajtják a legelőre. Gonoszjáró napnak is tartották Szent György napját. Ezért, hogy a boszorkányokat elűzzék, a kerítésre és az ajtóra tuskés ágakat tűztek ki, vagy bekenték őket fokhagymával. Az állatokat pedig a Szent György-napi tűzön hajtották keresztül, hogy az ártó szellemektől és a rontástól megtisztuljanak. Szent György a magyar népi vallásosságban úgy él, mint a pásztorok, állat-

tartók védőszentje. Szent György napja a mezőgazdasági tavasz kezdete.

Közmondások is fűződnek a naphoz:

Ha a rozsvetésben a varjú elbújhat, akkor telt csúrt hoz az aratás.

Szent György után kalapáccsal sem lehet visszaverni a füvet.

Próbáljátok megfejteti a közmondások üzenetét!

És íme egy kis ráadás, egy népi költés:

Szent György-virág, ha bőven nő,

Bőven terem az esztendő.

S ha szót ad a fülemüle,

Kamrád duplásan lesz tele.

Április 25-e Márk napja, ami a kukorica-vetés és a búzaszentelés napja. A pap a mise után a hívőkkel kivonult a határba, majd megszentelte a vetést, ezekből a megszentelt búzaszálakból vitt mindenki haza. A megszentelt búzának mágikus erőit tulajdonítottak, egyebek között gonoszűzésre használták. Volt olyan térség, ahol ebből a szentelt búzából koszorút készítettek, amit templomi zászlóra, keresztekre helyeztek, majd nyolc nap eltelté után levettek

és a szántóföld négy sarkába tették jégverés ellen. De volt, hogy a beteg feje alá is helyezték gyógyítás céljából. Vagy a Szent György-napi harmattal együtt beletették a kovászba, hogy szépen megkeljen a kenyér.

Terményjósító napnak is tartják e napot, ide tartozik e mondás: Ha megszólal a pacsirta, a béka, jó termést várhatsz, ellenben ha hallgat a fülemüle, akkor változékonny lesz a tavasz.

Április 18-a nemzetközi műemlékvédelmi világnap

Az UNESCO ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) szervezetének javaslatára április 18-át nemzetközi műemlékvédelmi nappá nyilvánították. Először 1984-ben ünnepelték. E napon főleg azokra a műemlékekre hívják fel a figyelmet, amelyek veszélyben vannak. Sajnos Vajdaságban is nagyon sok régi, értékes épület érdemelne nagyobb ráfordítást,

mint amennyit kap. Tudsz ilyen épületekről? Esetleg olyanról, melyet karbantartanak?

Vastulipán

Ahol-ünnep-a-cseresznyefa virágzása

Atavasz beköszöntésével Japánban az időjárás-jelentésen és a nemzeti baseball-bajnokságon kívül egy dolog izgatja még az embereket: a Hanami ünnepe, azaz a cseresznyefa-virágzás. Ebben az időszakban az erre szakosodott honlapok óráról órára adnak helyzetjelentést arról, mi a helyzet a virágokkal és hová menjen az, aki a legszebbet akarja látni. Az emberek pedig az utcán énekelnek, a fűben ülve piknikeznek, hajóról kémlelik a fákat, vagy önmagukat fényképezik a nyíló virágok alatt. A felkelő Nap országában valóban nagy dolognak tartják a természet megújulását. Állítólag a cseresznyét is főként csodaszép virága miatt ültetik, nem annyira a gyümölcse miatt, mint mi.

Disney világa Európában

Évfordulót jegyezz a franciaországi Disney-világ, huszonhat évvel ezelőtt, 1992. április 12-én nyitották meg, Euro Disney néven. Később keresztelték Disneyland Paris-ra. Európa leglátogatottabb parkja, évente több mint egymillió kétszázezer ember látogatja.

A park a Marne folyó völgyében van, 600 hektáron terül el. Öt nagy látványossága van: a Main Street (Főutca), a Frontierland (Hátárvidék), az Adventureland (Kalandország) – itt találkozhatunk kalózzal –, a Fantasyland (a Képzelt földje) 43 méter magas kastélyával, amelyben Csipkerózsika alszik, és a Discoveryland (a Felfedezések földje), amely bemutatja Leonardo da Vinci és Verne álmait, de a Hold igazi felszínét is.

Természetesen mindeközben találkozhatunk a Walt Disney-filmek hőseivel is. A Disneyland nemcsak a gyerekeknek, de az egész családnak felejthetetlen élményt nyújt. Szerencsés az, aki eljut oda. Akinek ez mégsem sikerül, annak ajánljuk a következő weboldalt, sok mindent megtudhat, méghozzá magyar nyelven: disneyland-paris-vi-dampark.webnode.hu

A tudás és a tudomány Isten ajándéka

Mióta léteznek Európában egyetemek?

Európában az első egyetemek a következő sorrendben alakultak meg: Salerno kb. 1050, Bologna 1088, Párizs kb. 1090, Padova kb. 1222, Prága 1348, Krakkó 1364, Bécs 1365, Pécs 1367, Erfurt 1379, Heidelberg 1385, Köln 1388, Óbuda 1395, Lipcse 1409, Löven 1423.

A fenti városok azóta is rangos kulturális központoknak számítanak Európában. Olyannyira, hogy közülük már többet is kiválasztottak arra, hogy egy éven át az Európa kulturális fővárosa címet viselhesse. Ezt 1985 óta ítéli oda az Európai Unió Tanácsa, Melina Mercouri görög kulturális miniszter javaslatára. A magyar városok közül eddig Pécs kapta meg a címet, 2000-ben. Megjegyezzük, hogy három év múlva, 2021-ben Újvidék is európai kulturális főváros lesz, egyeteme is régóta van, de közel sem olyan régóta, mint például Pécsnek.

Kezdjük ott, hogy mi az „egyetem”?

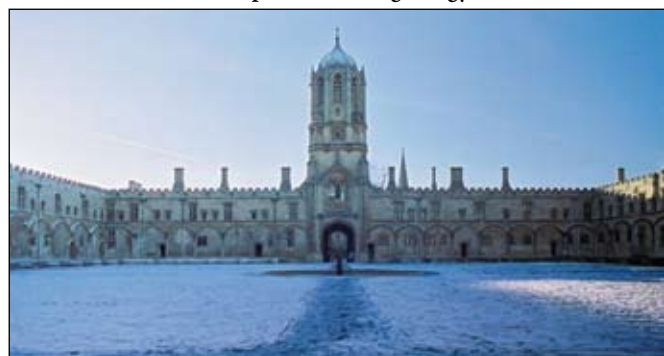
Az egyetem a latin összesség, általánosság jelentésű universitas szó fordítása. A középkorban emellett a studium generale („általános gyakorlás”) kifejezés is használták erre az oktatási formára. A gyakorlatban olyan felsőfokú oktatási intézményt jelöl, ahol a fiatalok rendszeresen, náluk jártasabb személyek vezetésével és magas szinten tanulmányozhatják az őket érdeklő tantárgyakat. Kezdetben csak a pápának és a császárnak volt egyetemalapítási joga, de később hercegek, főpapok, választófejedelmek és más magas rangú személyek is jogosulttá váltak arra, hogy egyetemet alapítsanak. A teológiai (vagyis a hittudománnyal foglalkozó) karok alapításában jelentős szerepet játszottak a szerzetesrendek.

Kikből lehetnek diákok?

Mivel az egyház szerint a tudás és a tudomány Isten ajándéka, a pápaság kötelességének tartotta, hogy a rangjától, születési helyzetétől függetlenül mindenkit támogasson, aki bármilyen módon részt akar venni a tudás fenntartásában. Ezért már 1179-ben meghirdették az oktatás ingyenességét, és elrendelték, hogy a tanárok (akkori nevükön: magiszterek) állandó fizetést kapjanak. (Az állandó fizetés akkoriban a legkevésbé sem volt általános.) Nemegyszer maguk a diákok is papi fizetést kaptak. Ez jellemezte pl. 1257-től a Robert Sorbon által alapított kollégiumot is (a későbbi Sorbonne őst), és általában a párizsi egyetemeket, amelyekben

Ezer éve alapították a bolognai egyetemet

Az oxfordi egyetemi város legrégebbi épülete

Kié az elsőbbség?

Bár a salernói orvosi képzés megelőzte, mégis a bolognai egyetemet tartják az elsőnek, mert ennek az alapításáról maradtak fenn pontos dokumentumok, és kezdettől ennek volt nagyobb a jelentősége. Később is fontos szerepet töltött be az európai oktatásban. Az Európai Unió országaiban ma az itt kialakított oktatási keretrendszer szerint dolgoznak az egyetemek.

1350-ben pl. 375 ösztöndíjas hely volt. Ez a szám az akkori viszonyok között kiugrónak számított, hiszen a többség írni-olvasni sem tudott. Hasonló volt a helyzet Bolognában, Padovában és Rómában is. Magyarországon az első olyan szervezetet, amely a szegény diákok taníttatására gyűjtött pénzt, 1390-ben alapította az esztergomi kanonok és a bácsi főesperes. Az alapítvány a Szegény Tanulók Krisztus Kollégiuma néven működött, és a mohácsi vész (1526) idejéig segítette a rászorulókat. Az egyik legfontosabb magyar egyetemet Zsigmond király alapította, Óbudán.

Hány évesen lehetett beiratkozni?

Mivel az oktatás fokozatai (elemi szint, középszint ill. felsőfokú intézmény) akkor még nem váltak el élesen egymástól, az egyetemre akár nyolcévesen is be lehetett iratkozni, és ott olykor tíz-húsz évet is el lehetett tölteni. Azért ilyen sokat, mert aki beiratkozott, annak először az általános bölcsészettudományi alapképzést kellett elvégeznie, vagyis a Szabad Művészetek Karán, latin nevén az artes liberales területén kellett kiművelnie magát. Az oktatásban ugyanis továbbvitték azt az ókori görög hagyományt, amely szerint a bölcsészettudomány lényegében a hét szabad művészetet foglalja magába. Ez ókorban ez a nyelvtan, a logika, a retorika, a számtan, a geometria, a zene és a csillagászat tantárgyait jelentette. A későbbi korokban ugyanezek már irodalomtudomány, filozófia, matematika, fizika és társadalomtudomány elnevezéssel vonultak be a tananyagba.

Miért voltak még fontosak az egyetemek?

Amellett, hogy az egyetemek a tudományok fejlődését és a kutatásokat is segítették, más szempontból is fontos szerepet játszottak a városuk életében. Az egyetemek körül hamar föllendült a boltok és kisebb éttermek, fogadók forgalma, de az építkezésre, az utak karbantartására is pozitív hatással volt egy ilyen intézmény és a vele járó élénkebb élet. A legnagyobb járulékos hasznot természetesen a tanulással, írással és könyvkiadással kapcsolatos területek könyvelhették el. Az egyetemi tanítás kezdetén még nem voltak tankönyvek, kezdetben a növendékek báránybőrből készült füzetekbe jegyzetelték a tanárok szavait, nádvesszőkkel. Ez azonban nehézkes és lassú módszer volt, lassan elterjedt a pergamenlap, a nádvessző helyett pedig a lúdtoll. Mindez alaposan felgyorsította a korabeli papírkereskedelmet, könyvkészítést és technikát, sőt, még az addigi írásmódokat is megváltoztatta. Ekkor kezdtek el az egységesebb, gyorsabban papírra vethető, korszerűbb betűtípusokat is kialakítani. (Mi micsoda?)

A pécsi egyetem a legelső a magyar nyelvterületen. Jelenleg több mint 21 000 hallgatója van, ebből több mint 2000 külföldi

Megnyílt előtte Hollywood kapuja

Christian Ditter német rendező 2000-ben kezdte meg filmes pályáját. Eleinte rövid-filmeket és televíziós filmsorozatokot rendezett, időközben pedig 2006-ban a Francia kezdőknek című játékfilmmel debütált. A népszerűséget a Külvárosi krokodilok című német családi film hozta meg számára 2009-ben, amely egy trilógia első része lett. A második rész 2010-ban, a harmadik pedig 2011-ben jelent meg, de még ugyanebben az évben a Vicky and the Treasure of the Gods című német 3D-s kalandfilmmel is jelentkezett. 2014-ben német-angol koprodukcióban készítette el a Love, Rosie című filmet, amelynek a főszereplői egyebek közt Lily Collins, Sam Claflin és Christian Cooke voltak. Ekkor felfigyeltek rá Hollywoodban is, és lehetőséget kapott, hogy a How to be Single, azaz Hogyan legyünk szinglik? című amerikai filmet rendezze Dakota Johnson, Rebel Wilson, Leslie Mann és Alison Brie főszereplésével. A film viszonylag kis költségvetésből készült, mégis nagy siker lett, így Christian Ditter előtt megnyílt Hollywood kapuja. Úgy tudni, jelenleg a Stillwater című sci-fi thrillert rendező, de további két film kapcsán is felmerült a neve.

Az alábbiakban a Külvárosi krokodilokról szólnak.

Ismerd meg a Külvárosi krokodilokat!

A Külvárosi krokodilok egy gyerekbanda. A film első részében megismerjük a tízéves Hannes-t, aki szeretne bekerülni a vagány srácok közé, ezért hajlandó alávetni magát bármilyen bátorságpróbának. Amikor emiatt veszélybe kerül az élete, Kai menti meg, aki szintén szeretne bekerülni a banda, de gerincsérülése miatt tolószékekben ül, ezért senki nem barátkozik vele. A csapat csak akkor kezd érdeklődni iránta, amikor Kai egyik éjszaka kifigyel egy betörőbandát. Nyilvánvalóvá válik, hogy nagy dobás lenne, ha sikerülne elcsípni a bűnözőket. A kaland pedig csak ekkor veszi kezdetét. A film Max von der Grün ifjúsági regénye alapján készült.

Nyári kaland

A második részben elérkezik a nyári szünet és szerelem ideje, a gyerekek végre beköltöznek vadiúj főhadiszállásukra. Jól mennek a dolgok a Krokodilok életében, ekkor azonban kiderül, hogy az erőműben, ahol Ollie és Maria szülei dolgoznak, sorozatos elbocsátásokra kerül sor, talán még be is zárhat, így a gyerekek szülei akár otthonukat is elveszthetik. Ha pedig Ollie-nak és Mariának el kell költöznie, az a Krokodilok végét jelentené. Mint kiderül, az erőmű megmaradását furcsa balesetek veszélyeztetik, így aztán a Krokodilok elhatározzák, hogy végére járnak a különös és igen csak veszélyesnek tűnő ügynek. Újabb lélegzetelállító kaland veszi kezdetét izgalmas nyomozásokkal, üldözésekkel és sok-sok nevetéssel.

Újabb bonyodalmak

A film harmadik részében Hannes-nak születésnapja van, de nem túl vidám, mivel ahelyett, hogy a Krokodilokkal lógna, barátnője lelkét kell ápolgatnia. Szerencsére a bandatagok nem hagyják cserben, és meghívják egy fergeteges gokart-partira. Verseny közben viszont csúnya baleset történik: Frank fejre áll a kocsijával, és kórházba kerül, ahol aztán kiderül, hogy részleges májátültetésre van szüksége. A helyzetet bonyolítja, hogy az egyetlen szóba jöhető donor Frank bátyja, Dennis, aki régóta börtönben van. A Krokodilok tehát csak úgy tudják megmenteni Frank életét, ha megszöktetik Dennist a börtönből. Ezt a részt Wolfgang Groos rendezte, Christian Ditter pedig a forgatókönyvön dolgozott.

Christian Ditter

Buszon énekelt

Nem is oly rég arról írtunk, hogy megjelent Craig David hetedik stúdióalbuma *The Time is Now* címmel. Az énekes 2000-ben vált világszerte ismertté, az ezután következő tíz évben pedig öt lemezt adott ki. Utána évekig nem jelentkezett albummal, a nagy visszatérés tavalyelőtt volt a *Following My Intuition* című lemezzel. Craig David nemrég különleges módon igyekezett bebizonyítani, mennyire komolyan gondolja a visszatérését és mennyire szereti a rajongóit. Egyszer csak felpattant egy londoni buszra, s miután elbeszélgetett annak utasaival, egy gitár kíséretében előadta jól ismert slágerét, a *7 Days*-t, majd pedig az új albumán található *Magic* című dalát. Egy mobilhálózat partnerségének köszönhetően kis fellépését rajongók százezrei kísérhették élőben az énekes hivatalos rajongói oldalán, a busz utasai pedig tapsviharral jutalmazták a minikoncertet. Craig David elmondása szerint nagyon élvezi, amikor kapcsolatba kerülhet a rajongóival, bárhol is vannak azok, és a technika vívmányainak köszönhetően csodálatos pillanatokat éltek meg, amikor népes rajongócsoporthoz csatlakozott hozzá és a buszon utazó közönséghez.

Hamarosan új filmben láthatjuk

Az Öngyilkos osztag Harley Quinnje, valamint az Én, Tonya sztárja, Margot Robbie ismét egy negatív karaktert formál meg, ezúttal a *Terminal* című filmben, amelynek amerikai premierje vélhetően májusban lesz. Úgy tudni, hogy a *Terminal* története két bérnyilkosról szól majd, akik egy baljós küldetésben vesznek részt. A filmben megjelenik még néhány furcsa figura: egy súlyosan beteg tanár, egy gondnok és egy kettős életű pincérnő. Ez utóbbit alakítja Margot Robbie. A film számos érdekességet tartalmaz. A rendezője Vaughn Stein, akinek ez lesz az első önálló rendezése. Eddig rendezőasszisztensként dolgozott egyebek közt a *Z világháború*, *A dán lány*, és *A szépség és a szörnyeteg* című filmekben. A *Terminal* további szereplői Simon Pegg, Max Irons és Dexter Fletcher, aki a készülő *Queen*-film társrendezője, valamint Mike Myers, aki a *Wayne* világával vált ismertté, de ő volt Ször Austin Powers és *Shrek* eredeti hangja is, sőt szerepel majd az említett *Queen*-filmben is. A *Terminal* érdekessége az is, hogy egy részét Budapesten forgatták, úgy tudni, a Kelenföldi Hőerőműben és a 3-as metróban.

Rami Malek mint Freddie Mercury

Tavalyelőtt, év vége felé derült fény arra, hogy a *Mr. Robot* sorozat sztárja, Rami Malek kapja meg a lehetőséget, hogy életre keltse a filmvászonon a Queen együttes 1991-ben elhunyt frontemberét, Freddie Mercury-t. Úgy tudni, hogy a készítőik lázasan dolgoznak a legendás énekes életét bemutató filmen, amely a Queen talán legnagyobb slágerének a címét kapja, így *Bohemian Rhapsody* címen kerül a mozikba. Freddie Mercury életrajzi filmje már egy hosszabb ideje érlelődő projektum, 2014-ben tervezték kivitelezni, de ekkor különböző nézeteltérések miatt eltolódott. Mostanra viszont bizonyossá vált, hogy készül a film, a rendezője Bryan Singer, aki eddig főleg akció- és látványalkotásokat rendezett, egyebek közt *X-Men* filmeket, a társrendezője pedig Dexter Fletcher, aki színészként tett hírnévre és nemrégóta foglalkozik rendezéssel is. A *Bohemian Rhapsody* bemutatójának az időpontját eredetileg idén decemberére tették, de nemrég egy hónappal előbbre hozták, így már novemberben a mozikba kerülhet.

Hírhedt gengsztert is alakít

Tom Hardy szinte megállás nélkül forgat. Még az idén, minden bizonnyal őszre, *Marvel*-szuperhősként, *Venom*ként láthatjuk majd a Ruben Fleischer rendezésében készülő, azonos című filmben. Közben a színész máris egy másik karakterre összpontosít. Josh Trank rendező *Fonzo* című filmjéről van szó, amelyben Tom Hardy a hírhedt gengsztert, Al Caponét formázza meg. Al Capone, azaz a Sebhelyesarcú figuráját számos ismert színész keltette már életre, például Robert De Niro, Rod Steiger és Ben Gazzara, valamint Stephen Graham a *Gengszterkorzó* című sorozatban. Úgy tudni, hogy a *Fonzo* nem lesz tipikusan életrajzi film, a története inkább Al Capone utolsó, börtönben töltött éveire fókuszál, amikor az idős gengszteren már különböző mentális betegségek kezdtek eluralkodni. Azt még nem tudni, hogy pontosan mikor mutatják be, de azt igen, hogy Tom Hardy mellett minden bizonnyal Matt Dillon, Kyle MacLachlan, Linda Cardellini, Kathrine Narducci és Jack Lowden is szerepel az alkotásban.

Jelige: „Ariel”

Kedves Bizalmas sorok!

Hosszas gondolkodás után úgy döntöttem, hogy tanácsot kérek tőled a problémámmal kapcsolatban, mert már nem tudom, kihez fordulhatnék bizalommal. 12 éves lány vagyok és szerelmes egy 16 éves fiúba. Csak őrá gondolok! Sajnos, nem tudom fölmérni, hogy a közöttünk lévő korkülönbség túl nagy korkülönbségnek számít-e? A fiú nekem már 3 hónapja nagyon tetszik. Tudom, hogy én is tetszek neki. A gondom viszont az, hogy félek vele lenni, mert ha anyukám megtudja, borzalmas lesz az életem. Megtörtént már ilyen velem, és tudom, mennyire szenvedtem. Anyukám a barátnőjétől szokott mindent megtudni, aki minden információt, amit hall, elmond neki, persze, nem csak velem kapcsolatban. Kérlek, adjál tanácsot, mit tegyek, mert nagyon boldogtalan vagyok!

Válasz:

Kedves Ariel!

Nagyon fontos, hogy valaki iránt bizalommal legyél, akivel meg tudod beszélni az ügyes-bajos dolgaiddat. Ez pedig általában a legjobb barátnő szokott lenni. De ha benne nem bízol, sokat segíthet a naplózás is, hogy át tudjad gondolni a történeteket, és kiírhatod magadból a bánatodat és az örömet is. Persze, mi is itt vagyunk és nyitottak vagyunk minden kérdés és probléma megfontolására és megbeszélésére. Ami a korkülönbséget illeti, tudnod kell, hogy ebben a pillanatban ez nagyon nagynak számít, minden szempontból. Tudnod kell, hogy nem ugyanazt akarja az élettől a 12 éves, és egy 16 éves. Hogy a családi szabályokról és korlátozásról ne is szójunk! De csodálatos módon, ez a korkülönbség sokkal kisebb, szinte észrevehetetlen lesz, ha te 18, ő pedig 22 éves lesz. Sajnos, még egy kicsit türelmesnek kell lenned. Várnod kell bizonyos dolgokkal, amikor már számodra is itt lesz ezeknek az ideje. Akkor már nem jelent majd gondot az anyu kémszolgálat sem. Fontos lenne, hogy időközben sokat beszéljessél anyukáddal arról, hogy milyen volt, amikor ő volt ilyen idős mint te, hogyan viselkedtek az ő szülei, hogyan gondolkodott, mit érzett tizenévesen. És persze te is mondd el neki ezt-azt. Biztosan sokat segítene a helyzeteden, ha mindenek ellenére őszinte lennél anyukáddal, betartanád, amennyire csak lehet, az általa felállított szabályokat, mert akkor ő is bízni fog benned. Nem úgy, ha hazudozol, késsel, elszöksz stb. Jobb, ha te beszélsz róluk, fokozatosan adagolva neki az információkat, mint hogy mástól hallja meg a dolgaiddat, és a barátnője szenzációvadász módon sokkolja. Tehát, legyél ön-magaddal türelmes, a fiúval pedig, ha van rá módod, inkább barátkozzál, úgy, mint a többi társaddal. Ha türelmes, kedves, fiatal tini lány leszel, biztosan nem lesz gondod akkor, amikor eljön a te időd is a szerelemre.

Jelige: „Kék Ibolyácska”

Kedves Bizi!

Komoly gondom van! Szerelmes vagyok az egyik osztálytársamba, de nem tudom, hogy ő mit érez irántam, mert igen ellentmondásosan tud viselkedni. Van, amikor úgy tűnik, hogy ő is szeret engem, de van, amikor teljesen idegenként viselkedik, kerül. Tudom, hogy a lányok is megtehetik az első lépést, de nem merem megmondani neki, hogy mennyire tetszik, mert félek, hogy elutasít, vagy kinevet. A dolgot még bonyolítja az is, hogy ötödikes korunkban ő volt szerelmes belém. Mit gondolsz, újra belém szerethetne? Mit tegyek?! Segíts!

Válasz:

Kedves Kék Ibolyácska!

Sajnos vagy szerencsére, már most megtapasztalhatod, hogy milyen zavarosak tudnak lenni az emberi érzelmek. Egyszer fenn vagyunk, máskor

lenn vagyunk, ha felébred bennünk a vonzalom, a szerelem valaki iránt. Van, amikor nekünk tetszik valaki, akkor pont mi nem tetszünk neki, és egy idő után megfordul a kocka...

Ha nem bírod a bizonytalanságot, és mielőbb tisztázni szeretnéd a helyzetet, ahhoz el kellene mondanod a fiúnak, hogy mit érzel iránta. Ezt persze ne nagy társaságban, nagyközönség előtt tedd meg, és ne levélben, SMS-ben, Facebookon, Viberen, Messengeren stb., hanem négy szemközti beszélgetésben. Hogy mi történik tovább, az teljesen a fiú reakciójától függ. Csak remélhetjük, hogy a régi szimpátia még mindig él benne valahol, és újra felszínre tör. De az is megtörténhet, hogy simán elutasít. Erre is készüljél föl lélekben. Minden esetre, ne halogassad a dolgot, mert mind nehezebb lesz, hisz a legrosszabb az egészben a bizonytalanság. Ha mégsem melletted dönt, ne búsulj sokáig. Kösd le magad az iskolai aktivitással, sporttal, táncal stb., és egykettőre azt veszed észre, hogy már újra megdöbegtatja valaki a szívedet.

Jelige: „Hadd el hadd”

Kedves Bizalmas sorok!

Hatodikos lányok vagyunk, akiknek nagy a gondjuk. Az osztályunkban van egy fiú, aki lépten-nyomon bánt, piszkál bennünket. Hozzánk nem mert nyúlni régebben, de egy új, magas, erős fiú jött az osztályunkba, és azóta vele barátkozik, és fölbátorodtak, nagy legények lettek, és igen fennhordják az orrukat. Újabbban elkezdtek fogdosni, puszilni bennünket. Ez nagyon kellemetlen, és fájdalmas is. Más lányokkal az osztályból nem így viselkednek, velük inkább csak piszkálódhatnak, odamondanak nekik mindenféle csúnyaságokat. Úgy tűnik, mintha élveznék, hogy valakivel rosszat tehetnek. Mit csináljunk, hogy békén hagyjanak bennünket? Segíts!

Válasz:

Kedves Lányok!

Ha hiszitek, ha nem, nincs olyan generáció és iskola, ahol ne jelentkezett volna ilyen és hasonló viselkedés a fiúk részéről. Sajnos kiderült, hogy a lányok sem éppen a legszelídebbek és legártatlanabbak, amit az is bizonyít, hogy a lányok között is felütötte a fejét a hasonló viselkedés, persze nem olyan gyakorisággal mint a fiúknál. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy nektek is így kellene viselkednetek!

Az ilyen „fogdosós” akkor jelenik meg a gyerekek között, amikor a fiúk jobban meg szeretnék ismerni a női testet, a női idomokat és reakciókat, csak nem ezt nem tudják, hogyan is tehetnék meg.

Direkt nem mondhatják, hogy „megsimogathatom a cicidet?” Persze arra, nem is gondolnak, hogy sokszor mennyire kellemetlen dolog ez a lányoknak. Sőt néha fájdalmas is.

Mit tegyetek? Először is forduljatok az osztályfőnökökhöz, az iskola pedagógusához, pszichológusához, hogy közösen megtartsák a serdülőkori változásokról szóló beszélgetést, ahol sok mindent megtudhattok egymásról és a testi és lelki változásokról, arról, ami épp most történik veletek, vagy még csak ezután fog megtörténni. Ekkor majd arról is beszélni lehet, hogy ki hogyan érzi magát, amikor csipkedik, fogdosás, sarokba szorítják (akarata ellenére). És ha a következő alkalommal a fiú vagy más fiú hasonló fogdosással próbálkozik, ne visátsatok, lármázzatok, hanem határozottan mondjátok neki, hogy ezt ne tegye! Vagy tegyetek úgy, mintha ott sem lennének, mert ha nem érik el azt, hogy ti lármáztok, visítotok, sírtok stb., ha nincs reakció a részetekről, már nem is lesz olyan érdekes és szórakoztató a számukra. Mindenesetre az osztályközösségen belül beszélgetek kell erről a jelenségről, közösen.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

A szépség belülről fakad

A melegebb napok beköszöntével mindenki szeretné a legszebb arcát mutatni. Azt azonban nem szabad elfelejteni, hogy a külső szépséghez hozzátartozik a „belső szépség” is. A kevés folyadékbevitel, a rendszertelen, egészségtelen táplálkozás és a kialvatlanság – mind-mind szépséged ellenségei.

– Bőröd ápolását ne a különféle krémeknél kezd, hanem ügyelj arra, hogy naponta legalább 2-3 liter folyadékot igyál meg! Ez azonban ne különféle cukros, szénsavas üdítőkől álljon, hanem leginkább vízből, esetleg gyümölcs- és zöldséglevekből.

– Egy egészséges tizenéves alvásigénye 9 óra. Ha nem pihensz eleget, az kívülről is meglátszik: a táskás, karikás szemek, a sápadt arc bőr mind-mind a nem megfelelő mennyiségű alvásról árulkodik.

– A táplálkozásra nemcsak akkor kell különösen odafigyelned, ha szeretnél leadni néhány kilót. Nagyon fontos, hogy változatosan táplálkozz: étrendedben szerepeljen bőségesen zöldség, gyümölcs és azt se feledd, hogy nem kell egyszerre mindent megenni. Naponta ötször étkezz, de mindig csak mértékkel, így a szervezetednek lesz ideje hasznosítani a bevitt táplálékot.

– A meleg napokon a ruháid is nyitottabbak lesznek, így fontos, hogy a bőröd szép legyen. Rendszeresen radírozd, majd hidratáld a bőröd!

– Véd a bőröd a Nap káros sugaraitól: a hétköznapiak folyamán is használj naptejet szabadon lévő testrészeiden!

TESZT

Ismerd meg önmagad!

A tesztből kiderül, milyen barát vagy, milyennek látnak mások egy társas kapcsolatban. Életünk nagy részét közösségekben, emberekkel töltjük, már legalább óvodás kortól kommunikálunk másokkal. Most itt a pillanat, hogy megbizonyosodj, milyennek is látnak téged. Add össze a válasszaid pontszámait!

1. A hét napjai közül melyik a kedvenced?

- a) Hétfő (6)
- b) Kedd (7)
- c) Szerda (5)
- d) Csütörtök (4)
- e) Péntek (3)
- f) Szombat (2)
- g) Vasárnap (1)

2. Melyik napszakban érzed magad jól?

- a) Délelőtt (2)
- b) Délután (4)
- c) Este (6)
- d) Éjszaka (3)

3. Hogyan gyalogolsz az utcán?

- a) Gyorsan, felemelt fejfel. (4)
- b) Gyorsan, szapora léptekkel, illegve-billegve. (2)
- c) Sietősen, hogy közben lássam, mi történik a világban. (5)
- d) Nem túl sietősen, inkább a lábam elé nézek. (7)
- e) Lassan. (6)

4. Hogyan ülsz, amikor beszélgetsz?

- a) Karjaidat magad előtt összefonva és szorosan összezárt térdekkel. (4)
- b) Leeresztett karral, enyhé terpeszben. (6)
- c) Kezed a háttámlán, lábad kinyújtva. (2)
- 5. Hogyan reagálsz egy jó viccre?
 - a) Hangos nevetéssel. (6)
 - b) Egy nevetés és nem több. (4)
 - c) Kuncogással. (3)
 - d) Egy kis mosollyal. (5)
- 6. Mit teszel, amikor megérkezel egy házi buliba?
 - a) Látványos belépővel indítok, hogy rám figyeljenek. (6)
 - b) Keresek egy ismerőst. (4)
 - c) Ott vagyok és elvegyülök a tömegben. (2)
- 7. Éppen nagyon koncentrálsz valamire, amikor betoppan valaki. Hogyan reagálsz?
 - a) Semmi baj, ideje pihennem egy kicsit. (6)
 - b) Szóvá teszed, hogy ez nem tetszik neked. (2)
 - c) A hangulatomtól függően. (4)
- 8. Melyik színt kedveled a legjobban?
 - a) Piros (6)
 - b) Fekete (7)
 - c) Világoskék (5)
- d) Zöld (4)
- e) Lila (3)
- f) Fehér (2)
- g) Barna (1)

9. Mit csinálsz közvetlenül elalvás előtt?

- a) Kinyújtózodom. (7)
- b) Hasra fekszem. (6)
- c) Oldalamra fordulok, felhúzott térdekkel. (4)

10. Gyakori álmod, hogy...

- a) ...leesek a magasból. (4)
- b) ...harcolsz, küzdelem részese vagy. (2)
- c) ...télvegyesz a vadonban. (3)
- d) ...úgy repülsz, mint Superman. (5)
- e) ...nem emlékszem, mit álmodtam. (6)
- f) Egyik sem igaz, de kellemesek az álmaim. (1)

Értékelés

59 pont felett: Kicsit énközpontúnak tűnsz mások szemében, igen magas az egód. A csodálód ellenére sokan nem bíznak meg benned. Ezért sem szeretne mindenki túl közeli kapcsolatot teremteni veled.

51 és 58 pont között: Sokoldalú egyéniség vagy, csak úgy mozog körülötted a levegő. Vezetői alkat vagy, döntéseid határozottak, még

ha hibázol is bennük. Merész és kalandkereső személyiségnek ismernek, akik szeretik ezt a tulajdonságod, azok gyorsan meg fogják kedvelni.

41 és 50 pont között: Friss, de mégis eléggé realista vagy, a megbízhatóság és kiegyensúlyozottság sugárzik belőled. Képes vagy a társaságban is jó kapcsolatokat építeni, a túlzásokat elkerülni. Emberséges, együttérző lényed népszerű a barátaid körében.

21 és 40 pont között: Érzékeny és túl aggodalmaskodó személyiségnek tartanak. Könnyen barátkozol, de olykor pont az ellenkezője vagy, túl óvatos és lassú. Nagy teret engedsz a hangulataidnak. Hűséges vagy a régi barátaidhoz, és tőlük is ezt várod el. Nem szereted a hirtelen ötleteket.

21 pont alatt: A többi ember félnéknek, tartózkodónak, magadnak valónak tart. Nem vagy képes döntéseket hozni, szereted, ha gondoskodnak rólad. Nem vagy társasági ember. Ideges, feszélyezett típus vagy. Elrejtetted a belső energiáidat, és csak a véghelyzetekben vagy képes megmutatni azt. Ha tudsz változtatni, a környezeted meg sem fog ismerni.

Amikor a barátság már csak látszat

Biztos sokatokkal előfordult már, hogy csalódnotok kellett egy olyan valakiben, akitől azt hittétek, hogy a barátotok. Íme néhány indok, ami miatt mindenfajta lekiismeretfurdalás nélkül megválhatsz valakitől:

Mindig kritizál téged

Bármit mondasz vagy teszel, ő beléd köt és elmondja, hogy sokkal jobban/szebben is kivitelezhető lehetne a dolog. Természetesen az ő verziója a legjobb, és mindezt úgy találja, mintha csak neked akarna segíteni ezzel a nem kifejezetten építő jellegű kritikával.

Csak magával foglalkozik

Találkoztok, és a beszélgetés száz százalékban róla szól. Nemhogy nem kérdezi meg, hogy veled mi van, de ha esetleg mégis a te problémáidra terelődne a szó, biztosan megtalálja a módját, hogy saját maga felé terelje vissza.

Szívja a véreDET

Állandóan téged zargat, hogy segíts neki, de bármennyit teszel érte, sosem elég neki. Képes az éjszaka közepén felhívni, mit sem törődve azzal, hogy te esetleg aludnál, csak hogy elmondhassa, mennyire cuki sráccal ismerkedett meg.

Megbízhatatlan

Állandóan késik a megbeszélt találkozóról, vagy egyszerűen elfelejti, és arra sem képes, hogy írjon egy SMS-t, hogy ne várj rá hiába. Persze amikor neki kell valami, akkor elvárja, hogy mindent dobj el, és ugorj.

Féltékeny

Kiakad, ha esetleg nem vele, hanem egy másik haveroddal találkozna. A legrosszabb eset, ha ő szingli, te viszont nem, hiszen ez ide-

gesíti, és mindent elkövet, hogy ha neki nincs párja, akkor neked se legyen.

Meggondolatlan

Mindegy, hogy mennyire próbálsz lebeszélni a hülyeségekről, mintha meg sem hallaná. Aztán persze ha az egyik húzása miatt történik vele valami, rögtön téged okol, hogy nem figyelmeztetted.

Állandóan leéget

Mivel szeretné, hogy minden szituációban menőbb legyen nálad, szemrebbenés nélkül porig aláz bármilyen társaság előtt. Sztorizgat rólad, kínos helyzetekbe hoz – csak azért, hogy önmagát jobb fényben tüntesse fel.

Folyamatosan panaszkodik

Bármi is történjen vele, semmi sem tetszik neki, és lyukat beszél a hasadba a valós és vélt problémáiról. Mindenhez negatívan áll hozzá, és ez a mentalitás a te kedvedet is igencsak lankasztja.

Sosem ad

Te a lelkedet is kiteszed érte, ő viszont annyira nem képes, hogy megvigasztaljon, ha szomorú vagy. Úgy gondolja, hogy a világon csak neki lehetnek problémái, így senki mással nem törődik.

Kétkedésre semmi ok: a sportcipők jöttek, láttak, és egyértelműen győztek a divat-rajongók körében. Manapság már ugyanúgy trendik lehetünk egy jól megválasztott tornacipőben is, mint más lábbeliben.

A szakértők szerint idén is a vastag talpú cipőké lesz a szó. Nem a jó 90-es évekbeli platformcipőkre gondolunk, csak egy kicsivel lesz vastagabb az idén a cipők talpa a szokásosnál. Ez a stílus különösen jól mutat fekete-fehérben.

Ha valami lányosabbra vágysz, érdemes körülnézni a virágokkal hímzett, vagy éppen applikációkkal telepakolt sportcipők között.

Ha tetszik az irány, de a mintákkal még barátkoznál, érdemes körülnézni a szokatlan anyagok között: a bársony vagy épp szaténborítás is igencsak jól áll némelyik cipőn.

Ha a sima fehér cipőt már unalmasnak éreznénk, itt a felturbózott változat: az ezüst. Bármilyen kiegészítővel jól mutat, amit eddig fehér cipővel hordtunk, csak egy fokkal frissebb lesz az összehatás.

ÖLTÖZKÖDÉS

A sportcipő mindig kényelmes

Egészséges és divatos: a hátizsák

A hátizsák viselése kamaszos hóbortnak tűnhet, ám valójában rendkívül egészséges, hiszen a súlyt nem az egyik vállunkon, vagy oldalunkon cipeljük, hanem egészségesen elosztva a gerincoszlop mentén. Szinte törvényszerűen nadrággal viseljük, ám ez sem kötelező. Íme egy ötlet, milyen szerelésben érthetsz el szolid hatást egy csodaszép hátizsákkal.

Fontos eleget inni

A folyadékhiány következményei

Ha nem fogyasztunk elegendő folyadékot, koncentrációképességünk nagymértékben csökken, sokkal fáradtabbnak érezzük magunkat. A bőrünk állapotára is hatással van, hiszen ha nem figyelünk oda kellőképpen a belső hidratálásra, könnyen kiszáradhat, kipirosodhat. Az anyagcsere lelassulása következtében mérgezőanyagok halmozódhatnak fel a testünkben, ami fejfájáshoz, fáradékonyáshoz vezethet.

Mit igyunk?

Minden vizet tartalmazó étel és ital hozzájárul szervezetünk folyadékszükségletéhez. Ám tudjuk, hogy nem minden folyadékfajta egészséges. A koffeintartalmú italok, például a kávé fogyasztása vízhajtó hatású. Tehát csak mértékkel! Viszont ásványvízből, frissen facsart gyümölcslevekkel és gyógyteákkal is lehet inni, amennyi csak jólesik. Ezek az italok, közülük is főként az ásványvíz tartalmazza mindazokat a jelentős tápanyagokat, vitaminokat és ásványi anyagokat, amelyekre szervezetünknek feltétlenül szüksége van. Tehát elegendő mennyiségű ivás nélkül nincs egészséges, kiegyensúlyozott élet. Létezik egy hatásos módszer, hogy lecsússzon a szükséges mennyiség. Mindig tartunk a kezünk ügyében egy üveg ásványvizet vagy bármilyen más egészséges italt és ebből igyunk meg minden étkezés előtt egy pohárral, valamint óránként pár kortyot. Ha betartjuk, megláthatjuk, hogy nem is olyan nehéz úgy a megfelelő folyadékfogyasztás betartása.

A megfelelő mennyiségű folyadék fogyasztása elengedhetetlen feltétele szervezetünk kielégítő működésének. Bizonyára ismerjük a sokat emlegetett szabályt, miszerint naponta legalább 2 liter folyadékot kell meginnunk egészségünk megőrzése érdekében. Lássuk bővebben, hogy mit is jelent ez!

Az ivás fontossága

Testünk 60-65 százalékban tartalmaz vizet, ami nagyon fontos egészségünk fenntartásához. Míg evés nélkül akár 50 napig is kibírjuk, ivás nélkül 6-7 napnál nem élünk tovább. Szervezetünk a kiválasztással naponta folyadékot veszít, amelyet feltétlenül pótolnunk kell. Ennek mennyiségét azonban sok tényező befolyásolja. Függ az életkortól, a fizikai aktivitástól, ám általánosságban elmondható, hogy nyáron mindannyian több folyadékot veszítünk a szokásosnál, ezért ebben az időszakban akár 3 liter is lehet a napi igényünk.

Mit tehetnénk a természetes vizek védelmében?

A víz az élet egyik feltétele. Mit tehetnénk azért, hogy ivóvízkészleteink még sok-sok évig szolgáljanak bennünk? Mit tehetnénk a természetes vizek védelmében? Hogyan szennyezzük a vizeket napról napra úgy, hogy észre sem vesszük? Mennyi víz található a Földön? Miért szaladhat a vízipók, és miért úszik a jégábla a víz tetején?

Lássunk a rengeteg kérdésből hatot!

1. Tudtad? Bár a legtöbben a víz fagyáspontját nulla fok köré tesszük, valójában a teljesen tiszta vizet („szupertiszta” víz, amelyben nincs semmilyen szennyeződéssel) –38 fokig is hűteni lehet anélkül, hogy befagyana. A víz jéggé alakulásához ugyanis apró, szilárd szennyező anyagoknak kell a vízben lenniük, amelyek körül a jéggé szerveződés megindulhat.

2. Tudtad? A Föld felületének 71 százalékát víz borítja, melynek mindössze 2,5 százaléka édesvíz. A 2,5 százalék édesvíznek pedig szinte az egésze a felszín alatt található. Mivel ez biztosítja a Föld népességének ivóvízkészletét, a felszín alatti vizeink védelme nagyon fontos.

3. Tudtad? Egy darab, szilárd talajon eldobott cigarettacsikk körülbelül egy köbméternyi

talajvizet szennyez össze. Ha ugyanazt a cigarettacsikkot közvetlenül vízbe dobják, a tönkretett víz mennyisége nagyjából ötszörösére növekszik.

4. Tudtad? Télen a fagyos vizek tetején jégáblák úsznak. Ennek fizikai magyarázata az, hogy a jég sűrűsége kisebb, mint a vízé. Az olvadás után a jégből keletkező víz térfogata pontosan 9 százalékkal nő meg.

5. Tudtad? A víz forráspontja 100 fokon van. Egy liter vízből pedig körülbelül 1750 liter gőz keletkezik.

6. Tudtad? A víz felületi rétege különleges tulajdonságokkal rendelkezik. Ha egy pohárba túl sok vizet töltesz, a víz egy darabig nem folyik ki belőle. Ennek oka az, hogy a felületi vízmolekulákra a víz felől sokkal nagyobb erők hatnak (ezt nevezzük kohéziós erőnek), mint a levegő felől, így azok a víz belseje felé szeretnének mozdulni. A víz felszínén tehát egy igen erős felületi réteg jön létre, amelyik gyakran úgy viselkedik, mint valami hártya. Ugyanez az oka annak is, hogy a harmatcseppek a fűszálakon gömb alakúak, illetve hogy a vízipók szaladni tud a víz tetején.

Kézmossáááás?!

Gondolj az összes dologra, amivel ma érintkeztél – a vécétől kezdve a billentyűzetig. Bármilyen fogtál meg, egy csomó baktérium került a kezre. A baktériumok könnyen a szádba kerülhetnek, például ha a barátáiddal közösen esztek egy zacskó patogatott kukoricából. Egy egyszerű kézmossással elkerülheted ezt!

Tudtad, hogy becslések szerint 5-ből 1 ember nem mossa meg a kezét a vécé használata után? Egy amerikai kutatás során megvizsgálták az emberek kézmossási szokásait. Az eredmény elborzasztó:

- Az emberek nem mindig mossák meg a kezüket a vécé használata után. A felmérés során csak 83 százalékuk mossa meg a kezét.

- Az emberek kevesebbet mosnak kezet otthon. Pedig a mosdó az mosdó, és a baktériumok pedig baktériumok!

- A kutatás szerint az emberek 32 százaléka mossa meg a kezét tüsszentés vagy köhögés után. Nagyon szép gesztus a szád elé tenni a kezdet köhögéskor, de a baktériumok ugyanúgy a kezeden maradnak, és pl. egy kézfogás során ugyanúgy terjesztheted a bacikat.

- Huszonegy százalék mossa meg a kezét pénzérmé érintkezés után.

Gondoltál már arra, hogy a kedvenced miféle dolgokkal érintkezik mondduk egy sétáltatás során? Viszont az emberek mindössze 42%-a mossa meg a kezét kedvencének megérintése, megsimogatása után. Morzsi és Cirmi talán koszosabb, mint gondolnád!

Hogyan moss kezet?

Először is nedvesítsd be a kezdet, majd használd szappant. Dörzsöld össze a két kezdet 15–30 másodpercig. Ügyelj arra, hogy megmosd az ujjaid között is! Ne feledd el a körmeid alatti területről sem! Mosd meg a csuklókat is! A tenyérhez dörzsölve mosd meg az ujjbegyeket is! Öblítsd le kezdet bő vízzel, és utána használd tiszta és száraz törülközőt. Nyilvános illemhelyen papírtörülközővel zárd el a vízcsapot. Naponta több alkalommal is kezet kell mosni – de feltétlenül tegyük meg evés előtt és után, a vécé használata után, valamint szemét érintése után. Fontos, hogy a köhögést, tüsszentést vagy a háziállatokkal való játékot is kézmossás kövesse.

AMIT A KÖNYVEKBŐL TANULTAM MEG

Kutyatáv

Egy eltévedt kutya öt napig kóborolt. Első nap megtett egy bizonyos távolságot, majd a további napokon mindig egy kilométerrel többet haladt, mint az előző napokon. Mire az ötödik nap végére hazaért, már összesen 55 km-t tett meg. Mennyit ment az utolsó napon?

(Megfejtés: Ha elnevezzük x-nek az első napon megtett utat, a második napon $x+1$ km-t haladt, a negyedik napon $x+3$ km-t, a harmadik napon $x+2$ km-t, az ötödik napon $x+4$ km-t. Ez összesen $5x+10$. Ebből $5x=55-10=45$, x tehát 9. Az ötödik napon a kutya tehát $9+4=13$ km-t tett meg.)

Találd ki!

Melyik a nehezebb?

- 1 kg vas
- 1 kg tollpihe
- egyformák

Egy vonat egy irányban 1 óra 20 perc alatt teszi meg az utat, visszafelé 80 perc kell neki. Hogy lehet ez?

- gyorsabban halad
- lassabban halad
- másik úton ment
- 1 óra 20 perc = 80 perc

Hány ujj van két kézen?

És tíz kézen?

- 20 és 200
- 10 és 50
- 10 és 100

(Megoldás: 10 és 50)
egyformák, 1 óra 20 perc valójában 80 perc.

Kakukktojás

Melyik nem síkidom?

- Henger
- Deltoid
- Négyszög
- Háromszög

Melyik nem vetélkedő?

- Jó estét, Vajdaság!
- Legyen ön is milliós!
- Mindent vagy semmit
- Szerencsekerék

Az alábbi országok közül melyik nem tartozott az egykori Jugoszláviához?

- Bosznia-Hercegovina
- Szlovénia
- Albánia
- Macedónia

Melyik bolygónak nincs gyűrűje?

- Szturnusz
- Mars
- Neptunusz
- Jupiter

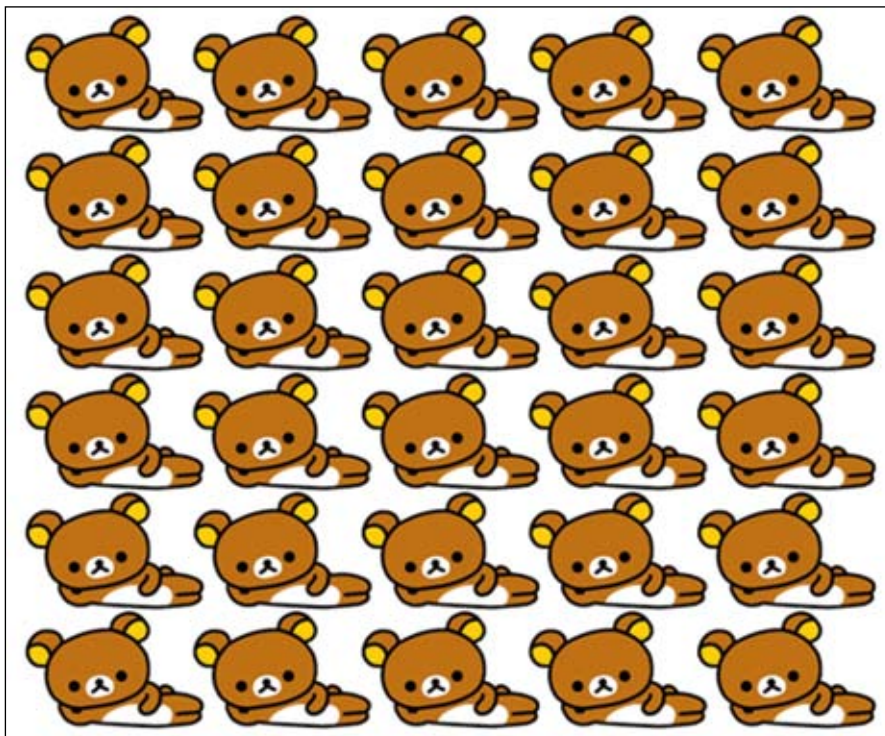
(Megoldás: henger, jó estét, Vajdaság!, Albánia, Mars)

FEJTÖRŐ

Mi az?

Elöl kettő, hátul három. Mi lehet?

(Megfejtés: a 23-as szám.)

Csak látszólag egyformák a képen látható medvebocok, egyetlenegy különbözik a többitől, méghozzá apró részletben. Keresd meg! A türelem rózsát terem.

(Megoldás: alulról a második sor, balról a második. Hiányzik a farka.)

A Pál utcai fiúk

Molnár Ferenc 1907-ben megjelent ifjúsági regénye. Magyarországon az egyik legolvasottabb és legnépszerűbb regény, melyet számos idegen nyelvre lefordítottak. A regényhez hasonlóan a film is jól ismert. A szereplők nevén kívül fogalommal váltak a regényből például a „gittegylet”, az „einstand” vagy a „grund” szavak is.

Két évvel ezelőtt a budapesti Füvészkertben elkészítették Nemesek Ernő homokszobrát. A mű négy napig készült

2007-ben, a Pál utcai fiúk megjelenésének 100. évfordulójára avatták fel a bronzból készült ötalakos szobrot a budapesti Práter utcai általános iskola előtt

A grund – a regény szövegéből kideríthetően – Budapesten volt található. A mai Pál és Mária utca sarkán volt (a Józsefvárosban) a grund, Nemesekék lakása pedig a Rákos utcában (ma Hőgyes Endre utca a Ferencvárosban), az akkoriiban a környéket meghatározó alacsony, egészségtelen házak egyikében. A tó helyszínét Fogarassy Miklós irodalomtörténész azonosította: az

A Füvészkert 1910-ben

Hol van a Füvészkert, és hol a Tüskevár?

Rendhagyó irodalmi kirándulás

Üllői úti klinikák közül az utolsó, a mai Természettudományi Múzeum felé eső tömböket csak később, a Millennium (1896) után építették meg – ezeknek az épületeknek a „telkén” lehetett az a tó, ahol a regény szereplői a vörösingéseket kihallgatják.

A Füvészkert holléte nem volt sohasem kérdéses a magyar fővárost jól ismerők részére. A budapesti Füvészkert Magyarország legrégebbi botanikus kertje. Budapest VIII. kerületében, az Illés u. 25. alatt található. A Füvészkert a regény egyik fő helyszíne. A „Füvészkert” elnevezés a regény nyomán terjedt el. Hivatalos neve sokáig az ELTE Botanikus Kertje volt. Hatezer növényfaj, 150 éves páfrányfenyők, orchideák, 800 fajt bemutató kaktusz- és pozsgásgyűjtemény – tömören ez a botanikus kert, amit a Festetics-család egykori, háromhektáros parkjából alakítottak ki.

A kert fő nevezetessége az országban máig egyetlen Victoria-ház, melynek nagy vízmedencéje a trópusi, különleges szépségű amazonasi tündérrózsának ad otthont. Az eredetileg angolparkstílusban létrehozott kert, a természetes forrással táplált tóval, szigettel, műromokkal tájképileg is szép látványt nyújt. A botanikus kert kerekesszékekkel is látogatható. Idegenvezetés csak hétfőig van. A kert gyűjteményében 85 veszélyeztetett növényfaj, könyvtár is található.

Tutajos és Bütyök

berekbeli életét Fekete István jól ismert ifjúsági regényében, a Tüskevárban ismerhetjük meg. A nevelő szándékú történet két hetedikos fiú nyári vakációját írja le a Kis-Balaton környéki nádasban. Tüskevár község valóban létezik, méghozzá Veszprém megyében, az Ajkai kistérségben. Tüskevár a Somló-hegy közelében, a 8-as számú főútvonal mellett terül el. A település

Apácatorna, Somlójenő, Karakószörcsök községekkel határos. A település déli részén folyik a Torna-patak. Tüskevárnak egy „Mosó” nevű tava is van, amely sajnos az utóbbi aszályos évek miatt kiszáradóban van. A település jelentős történelmi múltra tekint vissza, erről a Helytörténeti Múzeumban található írásos anyagok és leletek tanúskodnak.

A falu a fazekasokról is híres, és a barokk stílusú temploma a megyében a legszebb. Hajdan, a középkorban a Nagyjenő nevet viselte, mivel lakói valószínűleg a Jenő törzshöz tartozó jobbágyság voltak, akik katonáskodtak is. A 15. században mezőváros lett, melynek központja a pálos kolostor volt. E kolostort a török közeledtére a szerzetesek elhagyták, de később újra benépesült; ma már az épületnek nyoma sincs, mivel a rend feloszlása, 1786 után elpusztult, köveit is széthordták. A környező falvakban még megtalálhatók a néhai templom bútortáinak egyes darabjai, műemkei.

A falu a Tüskevár nevet gúnynévként kapta, mivel a török elleni védelem szervezője, Kovács Mihály a sáncokat tüskével rakatta meg. Ez a név 1658-ban szerepel először, mikor a középkori Nagyjenőtől kissé délnyugatra telepítik az új falut, de teljesen csak a 19. század végén szorította ki az eredeti nevet.

Tudod-e?

Molnár Ferenc világhírű főhősét, a kis Nemeseket gyerekkori legjobb barátjáról, a vele egyidős Feiks Jenőről mintázta. Feiks a közelben lakott, és papírmásé színháza volt az alapja a Neumann (később Molnár) gyerekekkel közös színházas játékaiknak. Feiks karikaturista lett, és hatvanegy évet élt.

Matula kunyhója

Időjós

Egy rendező elmegy az indiánokhoz filmet rendezni. Egyik nap megkérdezi az indián varázslót, hogy milyen idő várható mára. Az indián így felel:

– Ma meleg lesz!

Másnap ismét megkérdezi a rendező, hogy milyen idő lesz. Az indián azt mondja:

– Esős idő várható!

A következő nap már a sajtóval jön, hogy az egész világ hadd lássa, létezik egy indián, aki meg tudja mondani az időjárást!

– Na és ma milyen idő várható?

– Azt sajnos nem tudom megmondani!

– És miért nem, talán mert nem egyedül jöttem?

– Á, dehogy, csak elromlott a tévém, és nem láttam az időjárás-jelentést!

Szórakozott tanár

Biológiaórán a szórakozott tanár mondja a gyerekeknek:

– A mai óránk anyaga egy béka felboncolása lesz. Hoztam is egyet magammal. Ezzel benyúl a köpenye zsebébe, elővesz egy zacskót, a zacskóból egy sonkás szendvics csúszik ki. Mire a tanár tűnődve:

– Pedig határozottan emlékszem, hogy megettem a tízórait!

Elfelejtette

A nővérke így szól a kórházban a fekvő beteghez:

– Legyen szíves, keljen fel, és ugráljon egy kicsit.

– De hát miért?

– Mert elfelejtettem az orvosságot felrázni, mielőtt beadtam magának.

Kórházban

– Miért szaladt el az operáció elől? – kérdezi a nővér a beteget.

– Mert az asszisztensnő a műtét előtt azt mondta: Mitől fél? Ez csak egy közönséges vakbélműtét.

– Na és?

– Nem nekem mondta, hanem a sebésznek.

Fontos

Nagypapa az unokájával beszélget:

– Tudod, Lacikám, érdemes alaposan megtanulni a történelmet, különösen a fontos évszámokat jó tudni. Én pl. soha nem fogom elfelejteni azt, hogy 1942.

– És mi történt akkor nagypapa?

– Mi történt, mi történt... hát azt már nem tudom.

Gyermekdefiníciók

- Az anyukákra nem szokás kiabálni, ők hasznosak.
- A félsziget egy olyan sziget, amit nem fejeztek be teljesen.
- A nagy azért kövér, mert tele van szeretettel.
- Amikor a nagyinak fájnak a fogai, egyszerűen pohárba teszi őket.
- Egyszer olyan beteg voltam, hogy 40 kiló lázam volt.
- A svájci teheneket elsősorban csokigyártáshoz használják fel.
- Szardínia lakosait szardíniának hívják.
- Amikor a kistesóm született, akkumulátorba kellett tenni.
- A lepke egy olyan rovar, amely a helikopterek családjából származik.
- A leghasznosabb állat a disznó. Mindene felhasználható: elejéből-hátuljából hús van, a bőréből cipő, a szőréből kefe, a nevével meg káromkodni lehet!
- Az állatkert egy szuper hely. Olyan állatokat is lehet látni, amelyek nem is léteznek.
- Nem vagyok megkeresztelve, de azért be vagyok oltva.
- Az életbiztosítás egy olyan pénz, amit az kap meg, aki túléli a halálos balesetet.
- Nem tudom, hány éves vagyok, mert ez állandóan változik.
- Nagyon megijedtem, amikor anya megbetegedett. Azt hittem, apu fog főzni ránk.
- Az akvárium egy minitenger, ahol a házi halacsok úszkálnak.
- A gyerektartás a gyerekek fizetése, amikor apa elköltözik otthonról.
- Az örökbefogadás sokkal jobb lehetőség, mint a szülés. A szülők saját maguk választják ki a gyereket, és nem kell mindenáron elfogadniuk azt, amit éppen kapnak.
- A pápa a Vákumban lakik.
- Minden hal termel ikrát, az oroszok még kaviárt is.
- A nővérem már megint kitűnővel fejezte be az osztályt, csupa ötösök. Fogadjunk, hogy szándékosan csinálta ezt velem!

Szókék

Két szőke nő együtt autókázik. Az egyik megszólal:

– Vigyázz, mert ez egy nagyon éles kanyar!

– Én vigyázzak? Hát nem te vezetsz?

Vonaton

– Asszonyom, a vasúti jegye nem érvényes a gyorsra! – szól a kalauz.

– Akkor legyen szíves szólni a mozdonyvezetőnek, hogy hajtson lassabban!

Piroska

- Nagymama, miért olyan nagy a szád?
- Nagymama, miért olyan nagy a szemed?
- Nagymama, miért olyan nagy az orrod?
- Jaj, Piroska, menj már innen azzal a nagytóval!

Unalmas foglalkozás

- Foglalkozása?
- Postán dolgozom, leveleket pecsételek.
- Nem unalmas?
- Neeem, mindennap más a dátum!

Mit keresnek?

- Pistike, hol van anyukád?
- Kórházban!
- Értem. Apukád?
- Ő a rendőrségen van.
- Nahát! Akkor add a nagymamát!
- A pincében van!
- Hát akkor kérlek, szólj a nagyapádnak!
- Nem tudok, a padlásra ment!
- Pistike, mit keres anyu a kórházban, apu a rendőrségen, a nagymama a pincében, a nagypapa a padláson???
- Engem...

Mi történt?

Összevissza vert ember támológ be az orvoshoz.

A doki szörnyűlködve kérdi:

- Magával meg mi történt, jóember?
- Nekem jött egy hattyú!
- Egy hattyú....???
- Utána elütött egy ufó!
- Hmm, egy ufó...
- Aztán meg megcsapott egy angyal!
- Aha, értem. És utána?
- Végül kikapcsolták a körhintát.

Nem vakolja be

- Miért nem vakolja be a skót a háza falát?

- ???
- Hogy nagyobb legyen a kertje.

Eszkimó

Egy férfi kúszik a sivatagban. A vize már két napja elfogyott, erejének végén tart. Egyszer csak felpillant, és meglát egy eszkimót a szánján, szánhúzó kutyák társaságában. Mivel azt hiszi, hogy hallucinál, összeesik és elájul. Arra tér magához, hogy a kutyák nyalogatják az arcát.

- Hála Istennek, mégsem képzelődtem!
- kiált fel.
- Eltévedtem, és már az utolsókat rúgom. Kérem, segítsen!
- Hah! - kiált fel az eszkimó. - Még hogy MAGA tévedt el...

Gyomorégés

- Mit eszik a kannibál gyomorégés ellen?
- ???
- Tűzoltót!

Igazad volt macikám, ez a horgászat dolog nem is olyan bonyolult!

Mi ért véget 1918-ban

1917.

Luxuskocsi

- Drágám, szeretnél egyszer egy hatalmas, kék, sok-sok lóerős kocsiban utazni, amelyet nem kell vezetni, mert sofőr ül a volán mögött?
- Igen, ez nagyszerű lenne!
- Akkor gyere, szálljunk fel a buszra!

Csaló

Rendőrök lekapcsolnak egy csalót, aki az örök élet tablettáit árulja. Bíróságra kerül az ügy, a bíró kérdezi:

- Vádlott, volt már büntetve ezelőtt?
- Igen bíró úr, először 1314-ben.

Nyúl vadászat

A férj hazamegy a vadászból, és a felesége kérdezi, hogy van-e valami?

- Mire a férj:
- Képzeld, elejtettem egy nyulat.
- Na és? Hol van? - kérdezi a feleség.
- Mondom, hogy elejtettem!

Nagyon hideg van

- Jean, nagyon hideg van. Hány fok van idebenn?
- 16 fok, uram.
- És odakint?
- 5 fok, uram.
- Akkor nyissa ki az ablakot, hagy jöjjen be az az 5 fok is!

Ribizli

- Jean, pöttös a ribizli?
- Nem, uram.
- Akkor megint katicát ettem.

Miért kel ki a csirke a tojásból?

- Az óvónő megkérdezi Mórckától:
- Tudod-e, miért kel ki a kiscsirke a tojásból?
- Mert fél, hogy őt is megfőzik!

Problémás autó

- A szerelő átnézi a kocsit, majd így szól:
- A benzin rendben, de a többi ki kell cserélni!

Savanyú madár

- Melyik a legsavanyúbb madár?
- ???
- A citrom héja.

Bicaj-jaj

- Gazsi vágat le bicajjal a hegyről. Elé ugrik egy rendőr:
- Állj meg, Gazsi! Nincsen lámpád!
- Ugorj, rendőr! Fékem sincsen.

Rendben, ha a halak nem jönnek a közelünkbe, akkor nekünk kell lemenünk

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Elérkeztünk idei 9. számunk nyereményjátékának eredményhirdetéséhez. „Édes” kérdésünk sokakat megragadott, és a megfejtés sem bizonyult nehéznek. A sok beküldött pontos válasz közül a szerencse a nagyikikindai **Kádár Anitára**, a Szent Száva iskola hatodikosára mosolygott, aki azon kívül, hogy megadta a nyereménykérdésre a helyes választ: Dobos-torta, hozzáfűzte, hogy a XIX. században élt Dobos C. József pesti cukrász nevéhez fűződik ez a nyalánság, mely világszerte ismert a mai napig. A nyertesnek gratulálunk, nye-

reményét a jövő hónap elején postázzuk.

Újabb feladványunkon – nem tévedés! – két macska látható. Szokatlan helyzetben látjuk őket, ami egy rendkívül sikeres játékfilm emlékezetes jelenetét idézi fel. Tudjátok-e, melyik filmről van szó? Eláruljuk, hogy a katasztrófafilmek sorából kiugró játékfilm 1997-ben készült, méghozzá az Avatar neves rendezője, James Cameron keze nyomán. Megfejtésed küldd el címünkre legkésőbb **2018. április 18-áig!**

Helyes válaszzalddal könyvet nyerhetsz. Levél-címünk változatlan: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs**

Kérjük, a nevek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímet is. Köszönjük!

Március a tehetség hónapja is

Hatodik éve díjazza a Vajdasági Tehetségsegítő Tanács a tehetséges fiatalokat, valamint művé-

hónapja is. Európa-szerte Bartók Béla születésnapjához kapcsolódóan ünneplik a tehetségeket. El

Az év felfedezettje: Túrótímea (József Attila Általános iskola, Újvidék)

Kistehetségek: Kovács Alex (Petőfi Brigád Általános Iskola, Kúla), Kőműves Emese (Miroslav Antić Általános Iskola, Palics), Kálmán Ádám (Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola, Magyarkanizsa), Uglik Auróra (EmArt Képzőművészeti Műhely, Szabadka), Baracska Tamás (Petőfi Brigád Általános Iskola, Kúla), Károlyi Egon (Samu Mihály Általános Iskola, Péterréve), Lázár Anna (Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola, Magyarkanizsa), Göncöl Andor (Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola, Szabadka), Egyed Boglárka (Testvériség-Egység Általános Iskola, Bezdán), Orsovai Hedvig (Testvériség-Egység Általános Iskola, Zombor).

L. M.

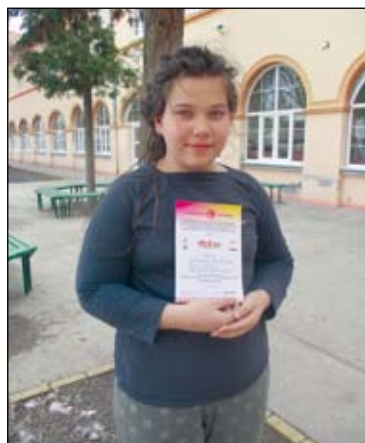

szeket és tanárokat. A március végén megrendezett Vajdasági Tehetség Gálán ezúttal is **De Negri Ibolya**, a VATT elnöke köszöntötte az egybegyűlteket. A következőket mondta:

– Március nemcsak a tavasz ébredése, a tehetség

kell ismerni a tehetségeink odaadó munkáját, mellyel nemcsak önmagukat gazdagítják, hanem nemzetünket, társadalmunkat is. Büszkék lehetünk a tehetségeinkre.

Általános iskolás díjazottak

Kladnói mókuska Lárának

Acsehországi Kladno városkában meghirdetett Kladnói mókuska elnevezésű nemzetközi képzőművészeti pályázaton sikeresen szerepeltek a szabadkai gyerekek. **Erdélyi Pataki Lára** (J. J. Zmaj, 4. osztály, a képen) és **Natalia Todorov Prskalo** első helyezett lett, **Teodora Apt** és **Jovana Ledenski** második, **Matea Lukač** pedig harmadik (mindannyian az EmArt Műhely növendékei). Az oklevél mellé gazdag ajándécsomagot is kaptak.

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79/(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm
Tartomány

Magyar
Nemzeti
Tanács

Vajdasági magyar
gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Farkas Ilona, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószám: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs